

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. január 24.

bb 1. gyár és egyetemi tanszék együttműködése - üzembe helyezték az első magyar elektronikus adatgyűjtőt

i fe/j-ju zs cz 1969. január 24.

a budapesti műszaki egyetem folyamatszabályozási tanszékén - háromévi kutató és kivitelezői munka eredményeként - elkészült az ország legnagyobb hazai gyártmányú elektronikus adatgyűjtő berendezése. a magyar kábelművek zománchuzaal gyárának megbízásából készült több millió forint értékű konstrukció - amelyet már üzembe is helyeztek - szinte forradalmasítja a zománchuzaalok gyártás közben történő, folyamatos minőségi ellenőrzését.

a gyárban egyidejűleg 320 csévén történik a zománcozás. a minőségi ellenőrzés korábban csupán szurópróbaszerű volt, így több tízezer méter huzaalból is általában csak 25 méternyit vizsgáltak - s a kontroll a gyártás befejezése után történt, tehát nem volt lehetőség a gyártás közbeni ellenőrzésre, illetve a selejt okának megszüntetésére.

az új központi adatgyűjtő berendezés munkába állításával a műszerek folyamatosan - tehát gyártás közben - jelzik az esetleges hibákat, a műszerek segítségével kapott információk a vezérlőasztalra, a központi adatgyűjtő berendezés megfelelő csatornáira futnak be, s a berendezés mérési adatok alapján kiis nyomtatja a termelési „bizonylatot”. ha a minőségi paraméterek eltérnek a szabvány által megadott értékhatártól lehetőség nyílik a gyártás közbeni beavatkozásra.

/ folyt. köv. /

2000/20

bb 1. / gyár és egyetemi ... 1. folyt./-ju

az értékes berendezés megtervezésében és gyakorlati kivitelezésében benyó Zoltán adjunktus vezetésével a tanszék hallgatói is nagy számban vettek részt. Ötven leendő mérnök mintegy 15 000 munkaórát dolgozott a mintegy ezer logikai kártyát tartalmazó, 5000 beépített tranzistorral működő minőségi ellenőrző központi adatgyűjtőn. A fiatalok a munka közben szerzett elméleti és gyakorlati tapasztalatokat most diplomamunkájuk elkészítésénél hasznosítják. /mti/

--

bb 3. több a lufólia, különleges ,, timsó,, és új hidrofórtartály az alumíniumipar új gyártmányai között

1969. január 24.

i jf/tr-ju ie la

az alumíniumipar az év első heteiben új termékek gyártását kezdte meg, illetve néhány régi kelendőbb cikkből növelte a gyártás mennyiségét. A kőbányai könnyűféműben üzemszerűen munkába állították az Angliából vásárolt új fólia-hengerállandókat. az automatikusan működő új berendezéssel megkésztetődött az üzemi fóliatermelése és lehetővé vált, hogy a belkereskedelem megrendelésére az eddignél lényegesen több csomagoló anyagot készítsenek. a fóliával többek között a korszerűen csomagolt, sütésre, illetve főzésre előkészített ételek választékát bővíthetik. b sz

a székesfehérvári könnyűféműben egyelőre kisebb sorozatban gyártják a 80 literes hidrofórtartályt, amely fűtési célokat szolgál. az új egy másik újdonsága az úgynevezett keresztbordás cső éppen az ellenkező célra való: a keresztelt könnyűfém szerkezetet hűtőelemekben használhatják fel és ezzel import anyagot helyettesíthetnek. a mosonmagyaróvári timföld és műkorund gyáraként ismételtként állított elő, amelyet bőrcserzésre, valamint a textiliparban pácolásra használhatnak fel. az új technológiával előállított anyag külföldön is keresett. /mti/

--

-2-

20⁰⁵ W

bb 2. bekerítik a visegrádi vadrezervátumot

vid gö-lm ká

1969. január 24.

évek óta pereskednek a visegrádi vadgazdasággal a pilisi községek lakói. különösen a dunabogdányi gazdák sérelmezik hogy az erdei állatok nagy károkat okoznak a termőföldeken. legutóbb is 120 jegyzőkönyvet vettek fel a pusztításokról, amiért több tízezer forintot kellett kifizetnie a gazdaságnak. a per lekedés hamarosan megszűnik. a vadgazdaság két éven belül bekeríti a kedvelt vadászterületet. az idén 19 kilométer hosszúságú drótkerítést állítanak fel. ebből 8-9 kilométernyi a dunabogdányi határt védi. /mti/

--

bb 5. az ikv tájékoztatja a lakóbizottságokat a tervezett felújításokról

i hi/tm-lm zs

1969. január 24.

a fővárosi tanács rendeletben mondta ki, hogy az ingatlankezelő vállalat a tervezett felújításokról köteles a lakóbizottságokat tájékoztatni. a bizottságok a felújítási munkákat ellenőrzik, és észrevételeiket, javaslataikat közlik az illetékes házkezelési szervvel, amelynek azt meg kell vizsgálnia és 30 napon belül válaszolnia kell.

a lakóbizottságok és a házkezelési szervek ilyen irányú együttműködésére a kerületekben különféle gyakorlati módszerek alakultak ki. többhelyütt - például a 9. kerületben is - az épületfelújítási program elkészülte után az ikv tervbírálatot tart, amelyre a lakóbizottságot is meghívja és tájékoztatja a tervezett felújításról. a tájékoztatóról jegyzőkönyv készül, amelyet a lakóbizottság tagjai is aláírnak. a munka megkezdése előtt az ikv műszaki ellenőre lakógyűlést tart, ahol részletesen ismerteti az épület közös használatu részeiben, illetve az egyes lakásokban elvégzendő tatarozási, javítási munkákat. a felújítás során a lakóbizottság és a bérlők közös naplóban jegyzik fel észrevételeiket, amelyekre az ikv műszaki ellenőre egy héten belül köteles válaszolni, illetőleg a szükséges intézkedéseket megtenni. az ikv vezetői a napló alapján rendszeresen ellenőrzik a munkákat, s orvosolják a jogos panaszokat. /mti/

--
- 3 -

20¹⁰ W

bb 4. tizenöt éves az olcsó könyvtár

i tf/gk-lm zs

1969. január 24.

tizenöt évvel ezelőtt indult könyvkiadásunk népszerű sorozata: az olcsó könyvtár. 1954 telén - elsőként jókai cigánybárója volt a sorkezdő kiadvány, s most jelent meg 642. kötetként hunyady sándor tollából „a hajó királynője”, a népszerű tömegsorozat gondozója a szépirodalmi kiadó, ahol az olcsó könyvtár szerkesztője, szabó ferenc elmondta: a másfél évtized alatt az ok-kötetek együttes példányszáma meghaladta a 23 milliót. ebből mintegy 10 millió példány a magyar irodalmat reprezentálja, a klasszikus művekkel együtt a kortárs-írók könyveiből adódik. a világirodalomból megjelentetett köteteket is nagyobb hányadban klasszikusoktól válogatta a szerkesztőség.

jelenleg átlagosan 40 000 példányban fogynak el az olcsó könyvtári kiadványok, ám egy-egy sikeres mű példányszáma ennek a kétszeresét is felülmúlja. egyáltalán: a sorozatban a példányszám a lakásával szinte nyomon lehet követni az olvasókultúra terjedését. az első tíz esztendőben tizenöt kötet jelent meg százezer fölötti példányban. azután az otthoni könyvtárak feltöltődése, illetőleg más sorozatok megindulása folytán jócskán vissza kellett fogni az ok-kötetek egyes tételait - az 1967-es május könyvhónappal - bekövetkezett a sorozat reneszánsza: megszűnt a régi sárga köntös, új zsebkönyvformát választottak, javították a nyomás minőségét, s azóta az egyes könyveket színes műanyag-borítóval hozzák forgalomba. elsőként ilyen küllemmel arany toldija hagyta el a nyomdát. azóta a sorozat visszanyerte népszerűségét az olvasók körében.

most egy-egy új kötet kéthetenként jelenik meg, korábban - a régi formátummal - évenként ötvenkét kiadványt küldtek a boltokba. az új formátumban minden harmadik-negyedik kötet régebbi kiadványok ismétlése. de nem fölöslegesen. ugyanis az elmúlt tizenöt év során új olvasónemzedék nőtt fel. a három, illetve négy forintos kötet-ár változatlanul biztosítja a keresettségét, s az áron ázután sem változtatnak. művelődéspolitikai jelentősége van ennek a sorozatnak; az olcsó könyvtár terméséhez minden esztendőben 1,200 000 forint dotációt biztosít az állam.

érdekes, hogy a sorozat legnagyobb - 1,527 000 - példányszámot elért szerzője jókai mór, utána móríc zsigmond következik, 1,393 000-rel. az idei termés szerzői listáján többek között mikszáth kálmán, thomas mann, sarkadi imre, tamási áron, stephen leacock, robert lee stevenson nevével találkozhatunk. /mti/

--
-4-

2022/12

bb 6. elvesztette szemevilágát - de 20 fónovalas telefonközpontot kezel

vid-ju fm la

1969. január 24.

házunkban több mint félezer vak dolgozik telefonközpontokban. rászükre speciális tapogató-berendezést készítettek, s ezekkel egyszerre 10 fónovalat kezelhetnek. az országban egyedülálló 20 fónovalat kezelésére alkalmas készülékekkel dolgozik csengeri józsef, a magyar gördülő csapágy művek debreceni gyárának telefonközpontosá. a gyár egyik technikusá, sádám istván készítette a különleges tapogatóberendezést, amely 20 fónoval egyszerre történő kezelésére alkalmas. csengeri józsef - aki a második világháborúban vesztette el szemvilágát - rendkívüli memóriakészséggel és ügyességgel rendelkezik. valósággal „kinőtte”, a 10 fónovalas berendezést, s ezért készítették számára a nagyobb feladatokat jelentő husz fónovalat, amelyre 288 készüléket kapcsoltak. csengeri józsef legalább olyan ügyesen kezeli ezt a főközpontot, mint bármelyik látó munktársa. egyébként 15 éve titkára a vakok szövetsége debreceni szervezetének és 530 vak és gyengén látó ember ügyeivel foglalkozik társadalmi tevékenységéért és az mgm-ben 1953. óta végzett kiváló munkájáért a munka érdemrend ezüstfokozatával tüntették ki. /mti/

--

bb 7. színházi tervek márciusra

i pr/lk-ju zs cz

1969. január 24.

a premierek számát tekintve az ideai színházi évad legszerényebb hónapjának ígérkezik március: a főváros prózai színházai csupán négy premiert tartanak. a madách színház lengyel menyhért vigjátékát, a waterlooi csatát, tüzi műsorára, a nemzetiben vérszi endre üvegcsapoda című drámáját mutatják be, a józsef attilla színház társulata a „két ur szolgálja”, című goethéi darabot ujjítja fel, s a bábszínházban a három kövér című mesejátékból tartanak premiert. /mti/

...

-5-

2022/12

bb 8. vándorkiállítás az ady-évfordulóra

i ol/lk-lm zs

1969. január 24.

ady endre halálának 50. évfordulójára a petőfi irodalmi muzeum vándorkiállítást készített, amelyet hétfőtől kezdve a tervek szerint két hónapon át láthat majd a muzeum közönsége. a 17 tábla a költő egész pályájáról képet ad az érdekfordulók, különféle dokumentumokat, kéziratos anyagokat, fényképeket sorakoztat fel. a fővárosi bemutató külön érdekessége, hogy kiállítják ady endre egykori, veres pálné utcai lakásának néhány butorabját és emléktárgyát is.

a filatelisták figyelmébe: a nyitás utáni néhány napon alkalmi bélyegekkel és bélyegzővel ellátott postahivatal is működik a helyszínen./mti/

bb 9. orgonatorténeti muzeum pannonhalmán

vid fm-lm la

1969. január 24.

pannonhalma tavasszal újabb látványossággal gazdagodik: a millenniumi emlékműben orgonatorténeti muzeumot rendeznek be. a muzeum első kiállítási tárgyai már helyükön vannak. legértékesebb közöttük az a 18. századbeli négy változatú, későbarokk „pozitív”, orgona, amelyet lényegesebb pótlás nélkül helyezhetek használható állapotba. a „pozitív”, orgona olyan pedál nélküli, kevés változatú kis hangszer, amely helyéről viszonylag könnyen elmozdítható de - szemben a „portatív”, orgonával, amelyet a játékos karján tartva is meg tudott szólaltatni, - ha a „pozitív”, orgonán játszani akartak, azt a földre kellett helyezni.

egy másik orgonaszerkezet a pápai pálos, illetve később bencés templomból került a pannonhalmi gyűjteménybe. ezt peking péter győri orgonakészítő mester készítette két évszázaddal ezelőtt. a hangszert 1940-ben átépítették; csak a szekrény maradt meg az eredeti orgonából, a fémsipokat nyersanyagként használták fel az új orgona építésénél.

/folyt.köv./

- 6 -

bb 9. /orgonatorténeti ... 1. folyt./-lm

a muzeumban látható lesz nyul községnek a 19. század elejéről származó orgonája és a híres bécsi barokk mester, sonnenholz gottfried - a kőszegi szent imre templomban 1752-ben épített - orgonájának több részlete.

a muzeumban orgonatorténettel foglalkozó magyar nyelvű tanulmányokat is bemutatnak./mti/

bb 10. gyermekrendelő a hámán kató uton

i gj/tr-ju zs cz

1969. január 24.

a ix. kerületben, a hámán kató ut 16-18 szám alatti korszerűtlen bölcsődét és védőintézetet csaknem másfél millió forint költséggel gyermekrendelővé alakítják át. a rendelőnek külön bejárata, váróterme és két-két orvosi munkahelye lesz - így az egészséges és beteg gyermekeket elkülönítetten tudják kezelni, gyógyítani. az új gyermekrendelő egyben a zsufolt mester utcai szakorvosi rendelőintézetet is tehermentesíti. a rendelőt előre láthatólag az év augusztusában adják át rendeltetésének. /mti/

20³⁰ W

-7-

bb. 11. új tv- és rádió-adók színes tv és sztereo rádió-
kísérletek

i kf/kf/1e/1l la

1969. január 24.

a posta magyaránnyu televízió- és rádió-programjának végrehajtása is hozzájárult a televízió-tulajdonosok rádió-előfizetők táborának magyaránnyu tavalyi növekedéséhez. hosszú évek óta nem volt annyi új rádióelőfizető mint tavaly. a január 1-i adatok szerint hazánkban jelenleg 2 488 100 rádióelőfizető van, s csupán a múlt évben 348 625 új jelentkezőt vettek nyilvántartásba. a nagy növekedés azzal magyarázható, hogy lakossági szolgáltatásként teljesen megszűnt a vezeték nélküli rádió, - a meglévő mintegy 26 000 készülék intézményeknél, kórházaknál stb. van - helyette asztali vagy tranzistoros hordozható készüléket vásároltak és igen sok gépkocsi-rádió került üzembe.

a készülékek árának csökkentése, az igen előnyös részletfizetési feltételek - és a mexikói olimpia - hatására ugrásszerűen növekedett a televízió tulajdonosok száma is. míg 1966. januárjában 831 000 tv-előfizető volt, tavaly az év elején 1 163 801, 1969. január 1-én pedig: 1 397 481, tehát egy év alatt 228 630 új készüléket jelentettek be. érdekes egyébként, hogy a posta szakértőinek éveken ezelőtti számításait a televízió előfizetők számának várható alakulásáról, a gyakorlat meglepő pontossággal igazolta. a prognózis 1970. december 31-re: 1 630 000 magyar tv-előfizető.

a posta a következő két esztendőben az ország televíziós ellátottságának javítására, a rádió adóhálózat fejlesztésére, s ezzel az egész ország megfelelő műsorellátására törekszik. ehhez egyebek között kielégítő ütemben halad a pécsi új televízió torony és adóállomás építése, amely a dunántúl déli-keleti részének műsorellátását oldja meg. a tervek szerint a nagyobb teljesítményű, 4 kilowattos adót - egyelőre ideiglenes antennával - az év első felében helyezik üzembe, s 1970-ben a torony tetejére kerül a végleges antennarendszer. a második félév elejére tervezik - a nemzetközi tv. műsorcsereit szolgáló és a telefonforgalmat javító nyugati mikrohullámú lánc üzembe helyezését.

/folyt.köv./

- 8 -

8.24/1 l

843 hely
g.f.

bb. 11./ új tv- ... folyt./ 1 l

új beruházásokat kezdenek dél-nyugat-dunántul műsorellátásának megoldására. jelenleg a legkritikusabb területen, nagykanizsa térségében készítik elő új tv-adó építését. tervet állítottak össze a televíziózás szempontjából fehér foltnak számító területek besugárzására. e program során a következő két évben nyolc helyen építenek kis teljesítményű, korszerű reálállomást. várhatóan ez év végére elkészül bazitán egy 20 wattos közvetítőállomás, amely a kab hegyi adást veszi, a 6-os csatornán továbbítja, s zalaegerszeg és nagylengyel környékét látja el tv-műsorral. mint ismeretes, második televízió programként márciusban megkezdődik a színes kísérleti adás, amely egyelőre budapestre és közvetlenkörnyékére jut el. a jelenlegi ötéves terv végéig a színes televíziózás szélesebb körű elterjedésével nem lehet számolni.

gazdag a posta rádiófejlesztési programja is. a lakihegyi rekonstrukció után most az észak-keleti és a nyugati országrészekben javítják a kossuth rádió vételi lehetőségét, elsősorban ultrarövidhullámú adók telepítésével. a magyar rádió és televízió, valamint a posta műszaki intézkedéseket készít elő, hogy a petőfi adó műsorának vételét a középhullámon is megjavítsák. a petőfi rádióval kapcsolatos problémák teljes megoldása azonban csak az urh sáv felhasználásával lehetséges, mert a középhullámon a nagy zsúfoltság miatt nincsen mód az ország teljes besugárzására.

a következő két évben több urh adót építenek, elsősorban azokon a helyeken, - többek között tokajban, kékesen, sopronban, komádiban - ahol televízió-adóállomás már van. fejlesztik a rövidhullámú rádióhálózatot, a következő ötéves tervben két nagy teljesítményű adót is építenek. tovább folytatják a sztereo-rádió kísérleteket: január 1-óta naponta rendszeresen egy órás műsort sugároznak. megemlítendő, hogy az érdeklődés a sztereo-rádiózás iránt nem olyan nagy, mint amilyenre korábban számítottak. - egyébként világszerte elmarad a várakozástól. miután azonban valamennyi urh adóberendezés felhasználható sztereoadás céljára is, a posta a közönség igényeitől függően kész a kiváló hangminőséget nyújtó sztereo-rádiózás fejlesztésére./mti/

-.-

- 9 -

8.34/1 l

845 hely
g.f.

bb. 12. a parázsló cigarettavég 800 fokos hőforrás - életveszélyes a rossz olajkályha, láng nélkül is robban a benzingőz - a belügyminisztérium tűzrendészeti felhívása

if/tr/zs/ilcz

1969. január 24.

alig telt el három hét az új esztendőből, máris egész sor tragédiát, halálos végű szerencsétlenséget okozott a tűz.

ezzel kapcsolatban a belügyminisztérium tűzrendészeti országos parancsnokságán elmondták:

- fel kell figyelni arra, hogy a lakásokban, lakóházakban családi otthonokban mind gyakoribb tüzek oka szinte kivétel nélkül az emberek nemtörődömsége, vételmes könnyelműsége. csak ezzel magyarázható például az a minapi eset, hogy két asszony nekiállt ruhát mosni két liter benzinen, figyelmen kívül hagyva, hogy a lakásban be volt gyújtva a gáztűzhely. mindketten életüket vesztették. egy budapesti iparitanuló-intézetben munkadarabokat benzinen tisztítottak, s az egyik tanuló közben megöltötte az öngyújtóját, majd nyomban ki is próbálta, ég-e. égett. robbanás történt, az eredmény: harmadfokú égési sérülés. volt, aki benzint és gázolaj keverékkel élesztgette a tüzet, s kigyúlt az egész helyiség. a tűzzel kapcsolatos elemi szabályok betartásával valamennyi baleset megelőzhető lett volna.

- tisztában kell lenni azzal, hogy a fűtés sugárzó hője, ugyan eleve rejt magában tűzveszélyt, viszont egyáltalán nem törvénytörő, hogy lakások lángba boruljanak, tűzvész okozza emberek halálát. csupán az előírásoknak megfelelően kell használni a kályhákat, a melegítő-fűtő elektromos berendezéseket, s eleget tenni olyan magától értetődő kívánalmaknak, hogy hőforrások mellett ne tároljunk gyúlékony anyagot, zárt helyiségben ne mossunk benzinen, tartsuk be a tűz- és robbanásveszélyes anyagokra vonatkozó használati utasításokat.

- veszedelemmé válhatnak az egyre nagyobb tért hódító gáz- és olajkályhák - de csakis akkor, ha használóik hanyagul kezelik.

/folyt.köv./

- 10 -

8.40/e

150 levél

gof

bb. 12./ a parázsló ... folyt./ il

begyújtáskor, illetőleg újragyújtáskor feltétlenül be kell tartani az előírt biztonsági, ugynevezett várakozási időt. mindenképpen figyeljen arra, hogy olajkályhájánál zavartalanul működjenek az adagoló berendezések. a korszerű fűtőeszközök javítását, beállítását kizárólag szakember végezheti. a fűtés koránt sincs elintéztve a begyújtással, utána többször is ellenőrizni kell az égés zavartalanságát, az üzemanyag adagolását. tudomásul kell venni, hogy csatládja biztonságát veszélyezteti, aki „fusiban”, készült olajtűzhelyet működtet, biztonsági berendezés nélkül.

- benzin, vagy benzinen oldott egyéb anyagok használatakor nyitott láng ne legyen a közelben és a helyiséget állandóan szellőztessük. kevesen tudják, hogy hőforrás nélkül is életveszélyes a benzines mosás: például a műszálas ruhaneműtől statikus elektromosság és feltöltődés keletkezhet - kisülés esetén a benzingőz belobbanhat.

- nem győzzük elteget hangsúlyozni, hogy a szülők figyeljenek: magára hagyott gyerekeknek ne maradjon a keze ügyében gyufa vagy más tüzszeresanyag. ilyen vételmes figyelmetlenségből - a statisztika tanúsága szerint - évenként körülbelül 800 esetben származik tűz, baleset, gyermekhalál.

- dohányos emberek, mielőtt az ágyban rágyújtanának, vagy bárhol oltatlanul hagynak eldobnák a cigarettavéget, gondoljanak arra, hogy a parázsló dohány veszedelemes hőforrás: 800 fokon izzik. az elmúlt évben csupán a lakásokban, lakóépületekben többszáz alkalommal gerjesztett tüzet az eldobott csikk, parázsló gyufa./mti/

..-

bb. 13. nyolcszáz éves vasolvasztási technológia

vid fm/ká/il la

1969. január 24.

egy történész - régész - kohász munkaközösség tanulmányt írt a nonfoglalás utáni időszak vasolvasztási technológiájáról.

/folyt.köv./

- 11 -

8.50/e

154 levél

bb. 13./nyolcszáz ... folyt./il

az érdekes vállalkozásnak az volt az alapja, hogy 1960-ban, a borsod megyei imola község határában talált vassalak, fuvókák és egyéb - kohászokra utaló - emlékek nyomán az ásások során földbe vájt kis vasolvasztókat tártak fel. megállapították hogy azok a tizenkettedik-tizenharmadik században működtek, s ezen a területen mintegy nyolcszáz évvel ezelőtt nagyobb vasművelő telep létezett. a magyar kohászkodás története szempontjából értékes leleteket - közöttük vasolvasztókat - a diósgyőri kohászati muzeumba szállították. a többirányú tudományos vizsgáldás alapján a szakemberek rekonstruálták a nyolcszáz éve alkalmazott vasolvasztási módszert. ennek kipróbálására a lenin kohászati művekben korhűen megépített, földbe vájt berendezésben, boksakemencében égett faszénnel, fújtatós levegő-ellátással, hazai porózus szivacsos ércfajta felhasználásával olvasztási kísérleteket folytattak, s elemezték a nyersvasgyártás fizikai-kémiai folyamatit is.

az olvasztópróbák teljes sikerrel jártak. az ilymódon előállított vas olyan tulajdonságokkal rendelkezik, mint amilyenek a honfoglalás utáni időszakból származó vastárgyakat jellemzik.

a gazdag illusztrációval ellátott vázlatokkal, műszaki adatokkal kiegészített könyv - az akadémiai kiadó gondozásában - „a magyar vaskohászat története sorozatban hamarosan megjelentik ./mti/

--

bb. 18. emlékmű 20 tonna bazaltból

vid fm/ká/il la

1969. január 24.

a tanácsköztársaság bukása után, a fehérterror áldozatául esett devecseri mártírok emlékét megörökítik a községben. az emlékművet - r. kiss lenke szobrászművészek, a veszprémi művész telep lakójának tervei alapján - több mint 20 tonna bazaltból építik fel. az avató ünnepségre ebben az évben kerül sor. /mti/

--

- 12 -

8.47/il

858 zeli

gof

bb. 14. forradalmak kalendáriuma tolna megyében

vid fm/ká/il la

1969. január 24.

a forradalmi eseményeket összefoglaló száz oldalas utmutató „kalendárium”, jelent meg szekszárdon, a tolna megyei pártbizottság, a megyei levéltár, és a megyei tanács vb. könyvtárának összeállításában.

a kiadvány eseménynaptára 1864-től az osztrák, porosz és dán háborútól, illetve az 1. internacionálétól kezdve 1921. december 22-ig, az szdp-nek a bethlen kormányval kötött megegyezéséig tartó időszak eseményeiről tájékoztatja az olvasókat.

a kötetből kiemelkedik a magyar tanácsköztársaság megyei eseményeinek bőszeges adattára és a 151 tolna megyei 1919-es mártír személyi adatait tartalmazó névjegyzék. a kiadványt a bibliográfia egészíti ki, amely az olvasók figyelmébe ajánlja a hazánk felszabadulásáról és a szocializmus építéséről szóló írásműveket, ezenkívül tájékoztat a megyei levéltárban megtalálható dokumentumokról. /mti/

--

bb. 15. egészséges az erőspaprika fogyasztása - gyógyszer készül a csipőspaprikából

vid fm/ká/il la

1969. január 24.

az erőspaprika fogyasztása egyes betegségekkel szemben ellenállóvá teszi a szervezetet, - állaitották meg a szegedi orvostudományi egyetemen. a paprika ereje hatásos értágító, gyulladáscsökkentő, és a reumatikus betegségek elleni gyógyszer alapanyaga.

a gyógy-fűszerpaprika termesztése újabb feladata a „paprikás gazdaságoknak”, az utóbbi évtizedekben - a külföldi keresletnek megfelelően - szinte teljes egészében a csipősségtől mentes, édesnemes ételízestő alapanyagát termesztették. a kisebb mennyiségben előállított erőspaprikát a magyar konyhák igényelték. a nagyüzemi termesztési viszonyok között az erőspaprika előállítása gazdaságtalan. ez többnyire kevés és apró termést hoz.

/folyt.köv./

- 13 -

8.50/il

902 zeli

gof

bb. 15. / egészeses folyt./ 11

a duna-tisza közli mezőgazdasági kísérleti intézet kalocsai fűszerpaprika-nemesítő telepén - figyelembe véve a hazai gyógyszergyárak igényét - megkezdtek a gyógy-fűszerpaprika előállítását. keresik azokat a hibrideket, amelyeknek természetes gazdaságos, bokrai fejlett csöveket nevelnek, s azok „méregerősek”, számos variáció közül a 163-as fajtajelölt felül meg leginkább ezeknek a követelményeknek. rendkívül bőtermő és szinte óriás csöveket nevel, amelyek 15.-20 százalékkal több kapszaicint tartalmaznak, mint az eddig ismert fajták. elszaporítása, illetve nagyüzemi termesztése most már a gyógynövénytermetető vállalatnál mulik./mti/

bb. 16. a titkezedményezésére: „népek barátsága a lapitvány”, pécssett

vid fm/ká/11 la

1969. január 24.

pécs és baranya üzemei, vállalatjai, intézményei „népek barátsága”, elnevezéssel alapítványt létesítettek abból a célból, hogy minél több külföldi vehessen részt a nagyhirű pécsi nyári egyetemen. a tit ebben az évben - július 13-27. között - immár tizenegyszer rendezik meg a „népek barátsága”, nyári egyetemet. az ősi kulturájú mecsek-átjai város kétszáz vendéget vár erre az eseményre egész Európából, sőt az idén először Afrikából is.

a nyári egyetem meghirdetése alkalmából a tit felhívással fordult pécs-baranya ipari és mezőgazdasági üzemeihez, vállalatjaihoz és intézményeihez, hogy a lapitványok tételével járuljanak hozzá olyan külföldi állampolgárok magyarországi utazásához, akik érdeklődnek hazánk és népünk iránt, de anyagi helyzetük nem tenné lehetővé a költséges látogatást. a felhívásra elsőként a mecseki ércbányászati vállalat jelentkezett, amely tíz külföldi szakembernek a nyári egyetemen való részvételét tette lehetővé. ugyancsak alapítvány létesítésével járult hozzá a külföldi vendégek körének bővítéséhez a megyei tanács, a soproni gépgyár és a hőszolgáltató vállalat, s még további jelentkezések várhatók./mti/

9.00/-11

906 meli

932

..-

- 14 -

bb. 17. ötezer forintra emelték fel a kis jankó bori-díjat
vid fm/ká/11 la

1969. január 24.

mezőkövesden az idén rendezik meg hetedszer a híres mátyó népművész, kis jankó bori emlékére kiírt országos himzőpályázatot és kiállítását. ennek célja, hogy az ügyeskedő asszonyok a magyar népi himzések hagyományainak, motívumainak felhasználásával olyan népi iparművészeti himzéseket készítsenek, amelyek mind művészeti, mind pedig használati szempontból a mai igényeknek megfelelnek. a népművészeti és díszítőművészeti szakköri tagok az eddigi pályázatokon színes és gazdag anyaggal jelentkeztek, s a régi mintákkal újszerűen kivarrt terítők, párnahuzatok, falifutók, valamint étkezési garnitúrák elnyerték a külföldi vásárlók elismerését is.

az idei kiállítás érdekessége lesz, hogy arra a pályázók első ízben készítenek a tájegységek hagyományainak felhasználásával, népi himzessel díszített modern ruhákat, blúzokat, szoknyákat és kötényeket. a népművészek és díszítőművészeti szakkörök tevékenységének serkentésére, valamint a művészi színvonal növelésére ebben az évben már fel-emelt díjazásban részesülnek a legjobb alkotók. így az első három pályamunkát kis jankó bori emlékéremmel és az eddigi 3000 - 3000 forint helyett 5000-5000 forinttal díjazák. a különböző kategóriák helyezettei között pedig az elmúlt évi-összegnek a kétszeresét, több mint 40 ezer forintot osztanak ki. a pályázatra az ország különböző népművészeti tájairól - többek között a sárkőzből, kalocsáról, hódmezővásárhelyről, buzsaokról, szentistvánból és a palócvidekekről - mintegy 500 pályamunkát várnak. a himzések zsűrizése után a díjakat augusztus 16-án a mezőkövesdi művelődési házban ünnepélyesen adják át, majd a legszebb alkotásokat kiállítás-sal mutatják be./mti/

..-

9.08/11

912 meli

932

- 15 -

bb. 19. a hazafias népfrent szociológiai felmérése csongrád-
ban

vid fa/ká/11 La

1969. január 24.

a hazafias népfrent kezdeményezésére csongrádban 17 tagú társadalmi bizottság alakult, a megye és székhelye multját, jelenét és jövőjét kutató szociológiai vizsgálatok irányítására és a tapasztalatok összegezésére. a helyi népfrentbizottságok egész évre szóló munkát vállaltak, hogy részleteiben feltárják a városokban lévő társadalmi mozgást, a most kialakuló urbanizációs folyamatot, a régi falvak és az új települések fejlődésében szerepet játszó tényezőket. a cél: a „szűkebb haza”, multjának és jelenének részletes megismerése.

a mintegy tizenkét hónapig tartó gyűjtő és összegező munka befejeztével a megye városaiban és a nagyobb községekben helytörténeti témákat tárgyaló ankétokat, vitaesteket rendeznek. /mti/

bb. 20. mezőgazdasági épület - szendvics panelekből

vid kz/ká/11 La

1969. január 24.

különleges, ugynevezett „szendvics”, panelekből összerakható mezőgazdasági épület mintapéldánya készült el a lábatalni vasbetongyárban. az előregyártott vasbetonelemekből könnyen és gyorsan összerakható építmény elsősorban a korszerű kisállat tartásra alkalmas. könnyen szállítható, autodaruval beemelhető elemeiből tetszés szerinti nagyságban és beosztásban építhetnek sertésólat, hizlalót, fiasztót, csibe vagy borjunevelőt. az oldal- és tetőpanelek szendvics szerkezetűek: a vasbetonlapok közé négy centiméteres habkönnyű cellulóz alapanyagú szigetelő réteget ragasztottak. a számítások szerint az épület így télen nyáron egyformán tartja a szükséges hőmérsékletet. nagy előnye még az új típusu istállóknak, hogy nincs fémszálaktrésze, s így eleve nem kell számolni a mezőgazdasági épületekben egyébként nagy károkat okozó korrozíóval. további előnye, hogy lényegesen olcsóbb a hagyományos építőanyagoknál. az első „szendvics istálló”, elemeinek szállítását megkezdték a bábolnai állami gazdaságba, ahol sertésólat építenek a panelekből. /mti/

9.18/11

948. szel

948

- 16 -

bb. 21. kilenc háztartási hűtőgéptípus a jászberényi hűtőgépgyár idei gyártmánylistáján

vid kz/ká/11 La

1969. január 24.

új gyártmányok egész sorával jelentkeznek a piacon 1969-ben a jászberényi hűtőgépgyár. főtermékéből, a háztartási hűtőgépekből, az idén már kilenc típust gyártanak. a forgalomban lévő 50, 125 és 175 literes konstrukciók mellett megjelenik a piacokon a 100 literes hűtőbár szekrény, a 120 literes faliszekrény, a 200 és a 230 literes háztartási hűtőszekrény is. a kereskedelmi hűtőbuterok között újdonság a 700 és az 1600 literes, tetszetős, szép kivitelezésű szekrény, valamint a 115 és a 185 literes vitrin. a mélyhűtőpultok korszerűsített változatának gyártására is sor kerül 350 és 500 literes méreteken. a gyár egyéb újdonságai: a habshypon, az új típusu alumínium radiátor és a százliteres alumínium söröshordó. a hűtőgépgyár a növekvő igények miatt az idén harminc százalékkal több terméket állít elő, mint tavaly. növekszik a baráti és a tőkésországokba irányuló export is. a mult évihez viszonyítva 30 százalékkal több árut küldenek az ország határain túlra. /mti/

bb. 22. megnövekedett a sertésstenyészési kedv - huszonnyolc millió forintot költenek zalában hizlalók építésére

vid kz/ká/11 La

1969. január 24

zala megye termelészövetkezeteinek sertésállománya, különösen a felvásárlási árak rendezése óta, jelentősen megsaporodott. az előző évben negyvenhatezer hizottsertést terveztek eladni, ezzel szemben ötvenhét ezret értékesítette. 1960-tól lényegében ötszöröse megnövekedett a sertéseladás. 1969-re eddig harminchárom ezer hizlalási szerződést kötöttek a tsz-ek a felvásárlókkal.

Folyt. köv./

9.30/11

941. szel

942

- 17 -

bb. 22./ megnövekedett ... folyt./ 11

a közös gazdaságok tovább bővítik a férőhelyek számát. Összesen huszonnyolc millió forintot költenek új hízlatlak építésére és a meglevők bővítésére. megkezdik két nagy sertés-kombinát építését is. az egyik a csaknem tízezer holdas becsehelyi termelőszövetkezetben, a másik a tornyiszentmiklósi termelőszövetkezetben épül meg./mti/

bb. 25. öt év alatt 3000 új lakás épül kecskeméten

vid kz/ká/11 la

1969. január 24.

a harmadik öt éves tervben 3000 állami és szövetkezeti lakással gazdagodik kecskemét. a most befejezett csillári telepi lakótelepben mintegy 250 család kapott otthonot. rövidesen elkészül az épülő új városközpontban az első, 177 lakásos modern szövetkezeti szalagház, majd ugyanitt felépítenek egy ennél is nagyobb, 288 lakást magában foglaló szalagpöletet. a megyeszékhely legújabb nagy lakótelepének körvonalai bontakoznak ki a széchenyi-városrészben, ahol eddig 168 lakás készült el.

az új lakótelep első - 56 lakásos - szövetkezeti lakóházába a napokban költöznek abba a tulajdonosok, csak itt és az új városközpontban együttesen 799 lakás felépítése várható 1970 végéig. a jelek szerint az ötp-társasházépítés útjára is meggyorsul. számottevő hozzájárulás a lakásépítési program sikeres végrehajtásához a hazafias népfront városi bizottságának kezdeményezésére indult akció is. ennek eredményeként több mint 320 család jut otthonhoz 1970-1971-ig./mti/

bb. 23. páncéltetős tömlők készülnek a szegedi gumigyárban

vid kz/11 la

1969. január 24.

a szegedi emergé gumigyárban a német szövetségi köztársaságból beszerzett modern gépsort szereltek fel, amelyen páncéltetős gumitömlőket készítenek sorozatban.

folyt.köv./
9.43/-11

1015 Zeli

- 18 -

bb. 23./ páncéltetős ... folyt./ 11

ezek az acélhuzallal erősített különleges tömlők bányatámok, illetve különféle hidraulikus berendezések megerősítésénél nélkülözhetetlenek. az idén mintegy hatvanezer méter készülnek belőlük, s ezzel jelentős importot szüntetnek meg./mti/

bb. 24. huszonhárom műemlékké nyilvánított - kastély felújítását tervezik borsodban

vid fm/ká/11 la

1969. január 25.

borsod megyében számos műemlékjellegű régi kastély található. ezeket az elmúlt századokból fennmaradt épületeket - a kékedi melczer-kastély kivételével - a tanácsok és más szervek mindentől hasznosítják. így például az elmúlt években a sályi ötvös kastélyban a mozgásszervi betegségben szenvedő gyermekek részére intézetet, a boldog-kőváraljai zichy-péchy kastélyban tbc kórházat, a sáti fáy-kastélyban gyermekotthont rendeztek be, az edelényi coburg-kastélyban pedig a járási ügyészség és bíróság kapott helyet.

a hajdani kastélyok többségét azonban kikezdte az idő vasfoga, és állapotuk évről évre romlik, ezért a tanács építési osztályának szakemberei elhatározták, hogy a műemlékké nyilvánított kastélyok állagát felülvizsgálják és fontossági sorrendben javaslatot készítenek felújításukra. e munkát most fejezték be és megállapították: a megyében 23 kastélyt kell rendbehozni és tatarozni, hogy megmentésük azokat a további pusztulástól. ezek között van a járási művelődési központnak kijelölt szerencsi rákóczi-várkastély, az iskolaának berendezett tiboledaróci volt bottlik-kastély, a szociális otthonként működő hejcei hajdani püspöki palota és az egykori monoki andrássy kiskastély. a felújítási munkákat - amelyekre mintegy 25 millió forint szükséges - a megyei tanács és az országos műemléki felügyelőség segítségével 1975-ig kívánják elvégezni./mti/

9.50/11

1017 Zeli

1020

--

- 19 -

bb. 26. jövőre az eddiginél nagyobb területen rendezik meg az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást

t jf/1e/11 cz

1969. január 24.

pénteken megtartotta első ülését az 1970-ben megrendezésre kerülő 67. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás előkészítő bizottsága. a szakemberek a kiállítás előkészületeiről és a tudományos bemutatók programjának kialakításáról tanácskoztak.

a kiállítás műszaki előkészületei már megkezdődtek. a meglévő épületeken kívül 3000 négyzetméter a lapterületű állandó jellegű kétszintes pavilon és 800-1000 négyzetméteres ideiglenes kiállítási helyiség épül. a kiállítás területén átfutó iparvágányt megszüntetik, és így 30 000 négyzetméterrel bővítik a szabadtéri területet. a tudományos eredményeket szemléltető anyagot a volt mia-pavilonban helyezik el 500 négyzetméteres zárt területen, valamint a csarnok mögött levő nyitott részen. itt rendezik meg a nemzetközi szakkönyvbemutatót is.

az országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás alkalmával reprezentatív kiadványt jelentetnek meg, amely ismerteti a mem-hez tartozó kutató intézetek munkásságát és eredményeit. a nagy múltú tudományos központok külön intézeti ismertetőt bocsátanak ki.

a kiállításon lehetőség nyílik arra is, hogy az üzemek, vállalatok, intézmények önálló bemutatón ismertethessék tevékenységüket./mti/

--

bb. 27. növekedtek a teljesítmények-emelkedtek a bérek-bevált az átlagbér gazdálkodás a tatabányai szénbányáknál

vid ká/11 cz

1969. január 24.

az új bányászati tapasztalatait vitatta meg pénteki ülésén a tatabányai szénbányák szakszervezeti bizottsága. mint megállapították, a régebbi kötött béralap helyett bevezetett átlagbér gazdálkodás várakozáson felüli eredményeket hozott.

/Molyt.köv./
10.43/11

- 20 -

10472221
11.22

bb. 27./ növekedtek ... folyt./ 11

olyan ösztönző mozgó bérrendszert alkalmaztak, amely lehetővé tette, hogy a nagyobb teljesítményt nyújtó dolgozók jelentős többletjövedelemhez juthassanak. tavaly több mint kilenc millió forintot fordítottak a szénmedencében bérfejlesztésre. a célfeladatokra, a magasabb teljesítmények külön jutalmazására pedig mintegy huszmillió forintot fizetett ki a vállalat. az ülésen hangsúlyozták, hogy a szénbányák múltévi bányászati tevékenységének az új mechanizmus etveinek megfelelően alakult, a dolgozók jövedelme jelentősen emelkedett. a magasabb béreket az átlagbérnél jobb munka, kiváló eredmények tették lehetővé.

a bányák vezetőinek az idén is az a törekvésük, hogy az átlagbér a tavalyhoz hasonlóan növekedjenek. hangsúlyozták azonban, hogy a bérfejlesztést most már teljes mértékben a részesei alap terhére valószínűsítik meg. erre az évre újabb nyolc millió forinttal kívánják növelni az átlagbéreket, ehhez azonban a szénbányáknak huszonhét millió forint többletgyeréséget kell elérni./mti/

--

bb. 28. szénnyal, vagy fejtkombájn? - kutatók és gyakorlati szakemberek kísérlete dorogon

vid ká/11 cz

1969. január 24.

érdekes kísérlethez kezdtek a bányászati kutató intézet munkatársai s a dorogi szénbányák szakemberei. együttesen állapítják meg, hogy a dorogi széntelepekben milyen típusú berendezésekkel gépesítsék a szén jövesztését. ebben a szénmedencében ugyanis a szénfalat kizárólag a sok kézi munkával járó robbantással omlasztják le, s csak a rakodásnál és a szállításnál alkalmaznak gépeket.

a dorogiak megbízására a kutató intézet munkatársai műszerezett speciális szénforgácsoló gépek vizsgálják a dorogi bányákban a széntelepek keménységét, vágási ellenállását. több hónapos kísérlettel döntik el, hogy szénnyalakkal, vagy maróhengeres fejtképekkel korszerűsítsék-e a termelést./mti/

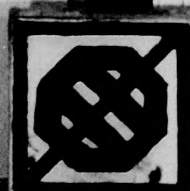
--

10.53/11

- 21 -

11022221

11.22

bb. 29. a lottó e heti nyerőszámai

J/1

1969. január 24.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint kiskunmajsán, az ifjú gárda művelődési otthonban megtartott 4. heti lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

20, 61, 77, 83, 86

/mti/

--

bb. 32. halálos szurkálás a munkásszálláson

1 fe/lk/zs/1 l cz

1969. január 24.

a pilishegyi állami gazdaság pilisecsaba-jászfaluiban levő munkásszállásán ugrai sándor 21 éves segédmunkás, geszterédi lakos szurkálás közben a konyhakéssel szívenszurtra urszuli györgy 19 éves segédmunkás büköny-micskepuszta-i lakost. a szerencsétlen fiatal ember sérüléseibe a mentőköcsiben belehalt. a rendőrség ugrai sándort előzetes letartóztatásba helyezte, s ellene a vizsgálatot megindította./mti/

--

bb. 30. halál favágás közben

1 fe/lk/zs/1 l cz

1969. január 24.

a polgárdi erdőben fakitermelés közben halálos baleset érte tusák Mihály 70 éves földművest. fegyverrel rácsapott egy fágra, az visszavágódott és olyan súlyosan fejbetűtötte az idős embert, hogy sérüléseibe belehalt./mti/

--

bb. 31. halálos közlekedési balesetek

1 fe/lk/zs/1 l cz

1969. január 24.

a váci vasútállomáson egy még mozgásban levő személyvonatról leugrott babka Pál 34 éves ócsai lakos. a szerencsétlen ember a kerekek alá került és a vonat halálra gázolta.

/folyt.köv./
11.08/1 l

- 22 -

11.08.24.

11.42

bb. 31./ halálos ... folyt./ 1 l

cegléden Kovács Mihály 63 éves nyugdíjas kerékpárjával irányjelzés nélkül egy pótkocsis tehergépkocsi elé kanyarodott, amely halálra gázolta.

monor határában figyelmetlenül vezette tehergépkocsiját vági József 42 éves gépkocsivezető és járművel halálra gázolta Juhász József 34 éves rakodómunkást. a gázoló sofőrellel eljárás indult.

Budapesten a 13. kerületben a Váci ut és a Gogol utca kereszteződésében Juhász József 21 éves gépkocsivezető tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a gyalogátkelőhelyen és elütött egy 60-70 év körüli ismeretlen nőt, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. kiállítására vizsgálat indult. a gépkocsivezető ellen a rendőrség eljárást indított./mti/

--

bb. 33. szigorubb fellépés a mások életére törő, garázda elemekkel szemben - törvényjavaslat készül a szerzői jogról, a találmányok szabadalmi oltalmáról, a védjegyről és a szakmunkásképzésről - dr. Korom Mihály igazságügyminiszter nyilatkozata

1 bc/tm/zs/1 l cz

1969. január 24.

Dr. Korom Mihály igazságügyminiszter az igazságügyminisztérium elmúlt évi munkájának főbb tapasztalatairól és idei feladatairól nyilatkozatot adott dr. Baczonyi Lászlónak, az MTI főmunkatársának:

- az országunk 1968. évi helyzetéről készített mérleg mindenki előtt meggyőzően bizonyítja, hogy nálunk nyugodt építőmunka folyik. társadalmi, állami rendünk szilárd, az új irányítási rendszerben végzett munkánk mérlege pozitív. a jog, az igazságszolgáltatás az elmúlt évben is az általános fejlődés aktív segítője volt.
/folyt.köv./

12.27/e

11.42

12.27

- 23 -

kevesebb ügy a bíróságok előtt

- 1968-ban az előző évhez viszonyítva csaknem 10 százalékkal kevesebb büntető ügygel kellett bíróságainknak foglalkozniuk. ez kedvező jelenség, bár a csökkenésben nem csupán a bűncselekmények alacsonyabb száma játszott közre hanem az is, hogy a rendőri és az ügyészi szervek jobban differenciáltak a kisebb súlyú bűncselekmények elkövetőinek bíróság elé állításában, és többször kezdeményezték a felelősségrevonás egyéb formáit. ugyanakkor az is tény, hogy az élet, a testi épség elleni valamint az erőszakos, garázda, huligán jellegű cselekmények nem csökkentek, sőt az utóbbiaknál emelkedés volt tapasztalható.

- a büntető bíróságok ítélkezési gyakorlatát folyamatosan figyelemmel kísértük. megítélésünk szerint az ügyek túlnyomó többségében megfelelően állapították meg az elkövetők bűnösségét és a büntetések kiszabásának mértéke is általában törvényes és helyes volt. ez a hivatásos bírák s a velük dolgozó csaknem 20 000, népi ülnök felelősségteljes, odaadó munkájának köszönhető. tapasztalataink azt is mutatják azonban, hogy az ítélkezési tevékenység nem mentes a hiaktól. mi is látjuk, hogy a kiszabott büntetések számos esetben nem felelnek meg a szocialista büntetési céloknak. ezért kellett az elmúlt évben külön foglalkoznunk az élet és testi épség, elleni, az erőszakos, garázda, huligán jellegű cselekmények elkövetőivel szemben elég gyakran tapasztalható enyhességgel, azzal, hogy a kiszabott büntetések nem szolgálták elég hatékonyan a társadalom védelmét és nem voltak visszatartó hatásuk. ilyen ítéletek a társadalmi tulajdon ellen vétők eseteiben is előfordultak. ezeket az ítéleteket a közvélemény is jogosan kifogásolta.

- büntetőpolitikai elveink a gyakorlatban beváltak, azok módosítására, változtatására nincs szükség. ahol viszont szükség van a gyakorlat igazítására, az intézkedéseinkkel és megfelelő egyéb intézkedésekkel megteszük. ez évben azt kívánjuk biztosítani, hogy az erőszakos, garázda, más ember életére törő elemekkel szemben a törvény szigorát alkalmazzák bíróságaink. a tulajdon elleni büntettek elbírálásánál is meg kell szüntetni az előforduló hibákat.

/folyt.köv./
12.33/11

1247 Leli

125

általában szigorubbabban kell fellépni a szokásos és visszaeső bűnözőkkel szemben, és megfelelő büntetésekkel is rá kell szorítani az ilyen elemeket törvényeink tiszta letére.

- kiegyensúlyozott, minden szélsőségtől mentes, a törvényeknek, a szocialista törvényesség követelményeinek megfelelő ítélkezéssel kívánjuk biztosítani a rendet és köznyugalmat úgy, hogy a bíróságok döntései találkozzanak az egészséges közvélemény helyes elgyetértésével és támogatásával.

az új mechanizmus és a polgári ítélkezés

- bíróságaink az elmúlt évben mintegy 180 000 polgári perben hoztak döntést. az ügyek több mint egyharmada családjogiper volt. tovább emelkedett tavaly a házassági bontóperek, a gyermektartási és elhelyezési ügyek, valamint a kisajátításokkal és a természeteszövetkezet jogvitáival kapcsolatos perek száma.

- a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése az igazságszolgáltatásban elsősorban a polgári ítélkezést érintette. itt jelentkeztek ugyanis azok a fontos új jogszabályok, amelyek a reform céljait közvetlenül szolgálják a jog eszközeivel: a munka törvénykönyve, a polgári törvénykönyv novellája, a szertörvény, a földtulajdon és a földhasználat továbbfejlesztéséről szóló törvény, stb.

- az új mechanizmusban fontos elv a vállalatok, szövetkezetek nagyobb önállósága, a piaci kapcsolatok szélesedése. mindez magával hozta, hogy a szerződő felek kapcsolataikban egyenrangúak. e követelményre bíróságaink gondosan ügyeltek. az eljárások kerülı jogvıtás ügyekben nagy figyelmet fordítottak a szerződésekben vállalt kötelezettségek teljesítésére, a minőség védelmére. mindez vonatkozik a gazdasági döntőbizottságok előtti eljárásokra is. figyelemre méltó körülménynek tartom azonban, hogy az új mechanizmus bevezetése kapcsán alkotott gazdasági bírság intézménye - feljelentés hiányában - eddig még nem került alkalmazásra, pedig a lıg hıhető, hogy valamennyi gazdasági egységünk a rendezéseknek mindenben megfelelıen járt volna el akár az árak képzésében, akár a jó minőség biztosításában.

/folyt.köv./
12.40/11

120 Leli

125

bb. 33./ szigorubb ... 3. folyt./ 11

ezt meg kell vizsgálni az illetékes irányító szervezetnek.

- 1969-ben továbbra is az a feladata bíróságainknak és gazdasági döntőbizottságainknak, hogy az eléjük kerülő ügyekben - a jogszabályok helyes alkalmazásával - olyan döntéseket hozzanak, amelyek hathatósan előmozdítják gazdasági céljainkat és a maguk sajátos eszközeivel biztosítják a társadalmi és egyéni érdek minél jobb összhangját.

- a feladatok között külön említést érdemelnek a földtörvény végrehajtásával kapcsolatos teendők. a kivülről személyek földtulajdonának rendezése óriási - és szeretném hangsúlyozni - összehangolt munkát követel meg a tanácsok, a földhivatalok, a bíróságok, a közjegyzői és a telekkönyvi hivatalok dolgozóitól. eddigi felmérésünk szerint több mint 230 000 ilyen elmaradt hagyatéki ügy feldolgozása, rendezése áll előttünk.

- e feladat jó elvégzése, gyors, törvényes intézése azért is nagy politikai jelentőségű, mert egyrészt a termelőszövetkezetek így kaphatják meg az általuk használt földtelekkönyvi tulajdonjogát, másrészt az érdekeltektől állampolgárok a megváltási árat. a feladatok végrehajtására egyébként megtettük a szükséges intézkedéseket.

Jogalkotás és jogszabályelőkészítés

- az igazságügyminisztérium az elmúlt években is tevékenyen közreműködött a jogszabályok előkészítésében. tavaly hat törvény, 36 törvényerejű rendelet, 50 kormányrendelet került kibocsátásra. egyidejűleg többszáz korábbi jogszabályt helyeztünk hatályon kívül.

- 1968-ban a megjelent jogszabályok többsége még gazdasági jellegű kérdéseket szabályozott, de már fokozatosan előtérbe kerültek az állami tevékenység egyéb területei is. csak példaként hivatkozom olyan nagy jelentőségű törvényalkotásokra, mint a szabálysértési kódex, a vasut törvény, vagy a népi ellenőrzésről szóló törvény.

/folyt.köv./
12.45/11

12.4 zeln
13.2

- 26 -

bb. 33./ szigorubb ... 4. folyt./ 11

- a jogszabályok előkészítése során állandó feladatot jelentenek számunkra annak vizsgálata, hogy a tervezett jogi szabályozás összhangban álljon politikai, gazdasági céljainkkal, és szervesen beilleszkedjék szocialista jogrendszerünkbe.

- ismeretes, hogy 1968. január 1-ig zömmel megjelentek azok a jogszabályok, amelyek biztosították az új irányítási rendszer zökkenőmentes bevezetését és működését. tavaly a fő feladat már az volt, hogy a vállalatok, szövetkezetek, az állami apparátus dolgozói az új jogszabályokat megértsék, és biztosítsák azok megfelelő érvényesítését. tapasztalataink szerint a kiadott jogszabályok túlnyomórészt helyesnek bizonyultak, kiállják az élet, a gyakorlat próbáját és nem szorulnak módosításra. elősegítik a szocialista törvényesség, a szocialista demokratizmus, az állami és állampolgári fegyelem erősítését, a dolgozó ember jogainak és méltányos érdekeinek kellő védelmét.

- arra törekedtünk tavaly is - és ez állandó törekvésünk - hogy az állam polgárok széles rétegeit érintő és az állampolgári jogokat, kötelezettségeket magában foglaló szabályozás legmagasabb szinten, törvényekben történjék meg. emellett figyelemmel voltunk arra, hogy a jogszabályok egyszerűbbé, áttekinthetőbbé váljanak. e területen még sok a tennivalónk, értékelésünk szerint csak a kezdeti lépéseket tettük meg. jónéhány területen egyébként alapvető jogszabályaink még a múlt századból valók, s bármennyire igyekszünk is azokat szocialista módon alkalmazni. itt az ideje, hogy e törvényeket fokozatosan új, korszerű szabályokkal váltsuk fel. ezt folyamatosan végezzük is. a kormány a közeljövőben tárgyalja meg jogi életünk további fejlesztésének, közte a jogszabályok egyszerűsítésének és a hatósági ügyintéző munka színvonalának emelésének kérdéseit. amikor állami életünk továbbfejlesztéséről van szó, elengedhetetlen a helyzet felmérése és a feladatok meghatározása, körülbelül olyan módon és mértékben ahogy azt a gazdaságirányítási reformjának kidolgozásakor tettük.

- 1969-ben egyébként kormányzati terveink között szerepel a szerzői jog, a találmányok szabadalmi oltalmáról, a védjegyről, valamint a szakmunkásképzésről szóló törvényjavaslatok benyújtása.

/folyt.köv./
12.55/11

13.2 zeln

13.2

- 27 -

bb. 33./ szigorubb ... 5. folyt./ 11

- napirenden van és hozzákezdünk annak megvizsgálásához is, hogy a büntető és polgári törvénykönyveket az új gazdasági mechanizmus tapasztalatai, valamint társadalmi fejlődésünk folytán milyen vonatkozásban kell módosítani. az új irányítási rendszer követelményeivel összhangban törvényekkel tervezük szabályozni a kisipari, valamint az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetek alapvető működését, ugyancsak előttünk álló feladat a vállalatok jogi helyzetének magas szintű szabályozása, valamint a szocialista gazdálkodó szervezetek társulásainak új jogi formába öntése, stb. e feladatok megoldásán már most dolgozunk, bár a jogszabályok előterjesztését csak jövőre tervezzük.

- a társadalmi viszonyok jogi szabályozásának időbeni megoldása megköveteli olyan éves és távlati tervek kidolgozását, amelyek munkánk alapjául szolgálnak. e téren is nagy szükség van a tervezésre, amely nélkül elképzelhetetlen időtálló, stabil rendelkezések, jogszabályok megalkotása. ez a kormányzat fontos feladatai közé tartozik, és a kérdéssel ennek megfelelően foglalkozunk - fejezte be nyilatkozatát dr. korom Mihály igazságügyminiszter./mtl/

bb. 3. rendelet a lakásépítés vállalati támogatásáról

1 sl/gg/1e/11 cz

1969. január 24.

pénteken megjelent a pénzügyi az építésügyi és a városfejlesztési, a munkaügyi miniszter együttes rendelete a lakásépítés vállalati támogatásáról. az új jogszabály lehetővé teszi, hogy a részesezési és a fejlesztési alap egy részét a vállalatok dolgozók lakásépítésének segítésére fordítsák. a részesezési alpból felhasznált összeget maga a vállalat állapítja meg, a fejlesztési alpból pedig legfeljebb 10 százalékat lehet felhasználni e célra. az így képzett lakásépítési alpból hozzájárulhatnak a dolgozók társas és családiház építéséhez, szolgálati lakásokat építhetnek, ha pedig a vállalat segíti a tanács bér- és szövetkezeti lakásépítést, úgy kijelölheti bizonyos számú lakás bérletjét. a teletszzerű, koncentrált építkezések előmozdítására a vállalatok egymással társulva is szervezhetik a munkát.
/folyt.köv./

- 28 -

13.27/e

14.15.2

vállalati segítség esetén társas- vagy családi ház építéséhez a polgári építkezések elvált árúja a lakás árának 10-15% közötti igénybe vehető összegét is, amely az építkezési költségnek az ár 25% százalékát, ha a vállalat nem hátrébb adta a lakást, egy 20-40 ezer forint árkiegészítés is nyújt

a lakásépítéshez nyújtott vállalati hozzájárulást a dolgozók az alap kölcsönét szokásos időtartam alatt kamatmentesen fizethetik vissza, de ezt a százalékos kezelési költséget fel lehet számítani. a vállalat hosszabb munkaviszony kikötése alapján, továbbá a nagyvállalatoknak a fizetési kötelezettséget enyhítő, a köznevelési kötelezettség egy részét megoldó gazdálkodás.

a vállalatok a jogszabályokban megállapított keretek között egyéb segítséget is nyújthatnak a dolgozók társas és családi ház építéséhez megfelelő térítés ellenében a saját építő, szak- és szerszámpari, valamint tervező kapacitáikat is felhasznolhatják. az nem gátolja a vállalati feladatok elvégzését, a munkaadó felhívja a vállalatokat, hogy tegyék lehetővé a munkára jelentkező dolgozók közreműködését is.

ha valamennyi vállalat igénybe venné a rendelkezés adta lehetőségeket, a fejlesztési alpból 10 százalékkal hozzájárulna a lakásépítkezésekhez, ez másfél millió forintot jelentene évente. mivel azonban ezzel reálisan nem lehet számolni, a miniszterelnökségnek becslése szerint az idén legalább 2000, a következő években pedig legalább 5000 vállalati támogatással épülhetnek új lakások lehet azonosítani.

a rendelkezés az állami gazdaságok kivételével az állami vállalatokra, a kisipari és háziipari szövetkezetekre, valamint a kooperatív és értékesítő szövetkezetekre terjed ki. az állami gazdaságok dolgozóinak kedvezményes lakásépítését már korábban szabályozták. mivel a rendelet január 24-én lépett hatályba, a folyamatban lévő építkezéseknél még nem lehet alkalmazni a rendelkezéseket./mtl/

- 29 -

13.30/e
14.15.2

bb. 36. galéria a képcarnyón

11/gk/zs/11 cz

1969. január 24.

a képcarnok váltólat lenin körüli reprezentatív szalonjából a derkovits-terembeől ezután rendszeresen sugároz képzőművészeti műsorokat a televízió - közölte pénteken az újságírókat Iörök Béla, a képcarnok helyettes igazgatója és Papp Gábor, a tv képzőművészeti rovatának vezetője.

Január 25-én este lesz a bemutatkozó adás, a továbbiakban négyhetenként jelentkezik a „tv-galéria”, elsősorban a fiatal művészek és a közönség találkozásához teremtenek fórumot, ki-ki elmondhatja majd véleményét a derkovits-teremben váltakozó egyéni kiállításokról, a falakra, tárlókba kerülő képekről, grafikákról, kerámiaokról, ötvösmunkákról, textilákról, minden alkalommal a tárlattal szereplő művész lesz a házigazda, a tévé-adás kezdetekor körülbelül ötven vendéget fogadnak a derkovits-teremben, s a felsorakozó alkotásokról spontán vita, véleménycsere alakulhat ki, a vidéki tévéháza is bekapcsolódhatnak a történésekbe: a levelező lapra elküldött kérdéseiket, megjegyzéseiket a tévéberúgásra bemutatott alkotásokról.

a tv galéria február 12-i adásán szász endre grafikusművész munkáit mutatják be, ezután többek között szalai ferenc festőművész, vigh tamás szobrászművész, több művészháza már illetőleg alkotói kettős kapja helyet a programban.
/ati/

bb. 36. időjárásjelentés

11/11

1969. január 24.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 13 órakor:

mérsékltető szél

Közép-európában az északnyugat felől érkező enyhe óceáni levegő hatására az elmúlt 24 óra folyamán jelentős melegedés következett be.

/olyt.kb.v./

- 30 -

13.35/e

1432

bb. 36./ 100 ... folyt./ 11

a szovjetunió európai területének nyugati részén, lengyeleországon és a kárpátok térségében havazik, a kárpátmedence déli és közép-európa nyugati részén esők, zéporok vannak. szintén enyhe, de csapadékmentes, sokfelé párák, ködös az idő szárazföldünk nyugati állomásain. ezzel szemben keletre észak-európában tovább tart a rendkívül hideg időjárás. ma hajnalra itt sokfelé mínusz 20-30, északkelet-európai helyenként mínusz 40-45 fokig hűlt le a levegő. hazánkban csütörtöktől napközben borult volt az ég, és sokfelé esett az eső, ónoseső, dészakon és északkeleten havazott. a hőmérséklet napközben általában mínusz 2, plusz 3, északnyugaton helyenként plusz 3-4 fokig emelkedett. a minimum-hőmérséklet az ország jelentős részén a megszokottól eltérően nem hajnalban, hanem az esti órákban következett be. értéke általában 0, mínusz 5, északkeleten néhány helyen mínusz 6 fok volt. az esti órákban helyenként erős északnyugati széllel hazánk felé érkezett az enyhe óceáni levegő. hatására az éjszaka folyamán hazánk nagy részén emelkedett a hőmérséklet, és a reggeli órákban mínusz 2, plusz 6 fok között volt. a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 3 milliméter alatti maradt, csak északkeleten érte el helyenként a 4-9 millimétert. jelentősebb hószelvényű hóvihar csak a nyugati határszélen, és az északkeleti országokban van.

ma délelőtti erősen felhős volt az ég, szeged környékéről futó esőket, északkeletről havazást jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor általában plusz 1-5, északkeleten mínusz 1, plusz 1 fok volt. budapesten csütörtöktől a hőmérséklet napi középértéke mínusz 0.9 fok volt, 0.9 fokkal magasabb mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 4 fok, a tengerszintre átlagosított légnyomás 765 milliméter, mérsékleten emelkedik.

várható időjárás szombat estig: pénteken erősen felhős idő, szélviharosan előforduló fűtő esőkkel, északon egy-két helyen hózáporral. szombaton kevesebb felhő, valószínűleg már csapadék nélkül. a többfelé élénk, néhány helyen még erős északnyugati, északi szél mérsékltedik. enyhe idő. várható legalsósnyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3, plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0, plusz 5 fok között. a duna vízállása ma reggel 185 centiméter./ati/

- 31 -

13.42/4

1432
1522 Du

sz. 37. / új szakközépiskolai kollégium szolnokon

vid ká/l cz

1969. január 24.

Január elejétől mind gyakrabban tűnnek fel szolnok megye erdőgazdálkodási munkagépeket, erdőgépeket szállító gépkocsi karavánok. A megye közös gazdasággal az idén minden eddiginél nagyobb mennyiségben szereznek be traktorokat, munkagépeket. A múlt év januárjában 18 millió forint értékű gépeket vásároltak a mezőgazdasági ellátó vállalat megyei kirendeltségétől, jelenleg pedig mintegy 34 millió értékű gép tartár gazdára. Az ellátó vállalat telephelyén a korábbinál nagyobb mennyiségben és szélesebb választékban sorakoznak a különböző típusú traktorok, pótkocsik, szarvestrágya rakodók, a más munkagépek. Nagyszámúban található tárcsás vetőgép is, amely a korábbi években hiányoztaknak számított. Az erdő- és munkagépek kiszállítását egy útszerű, hogy az időszerű munkák kezdetére minden gép a gazdaság birtokában legyen. /mti/

sz. 38. nyáron üzembe helyezik a pécsi ériás benzintöltőket

vid ká/l cz

1969. január 24.

Pécsen a gázellátásban, a „fordulat éve”, lesz 1969 - erről az örvendetes tényről tájékoztatja pénteki ülésén a tanács végrehajtó bizottságát a dunántúli gázgyártó és szállító vállalat vezetője. Esztendőben át ismétlődő téma volt a vb előtt pécsi gázellátásának problémája. A fogyasztók száma ugyanis 1957 óta ugrásszerűen megnőtt: a háztartási fogyasztóké háromszorosára, az ipari fogyasztóké pedig majdnem kétszeresére. A megnövekedett fogyasztói igényekkel azonban a gáztároló kapacitás nem tudott lépést tartani. Ezt oldja meg a jelenleg épülő két, egyenként napi 100 000 köbméter teljesítményű orosz importból származó benzintöltő, amelyet a tervek szerint augusztusban helyeznek üzembe. További program az elosztó hálózat bővítése. A tervek szerint 1975-ig több mint tízszer lakást kívánnak a vezetékvesztés gázvezetékkel kapcsolni. A városközpont tekintetében előnyben részesül, mert ott a levegő szennyezettsége nagy és a tüzelésállítás, valamint a salakeltávolítás nehezebb. /mti/

..

- 32 -

13.45/e

13.45/e
15.00/Dm

sz. 37. / új szakközépiskolai kollégium szolnokon

vid ká/l cz

1969. január 24.

Szolnokon elkészült az új szakközépiskolai kollégium. A száztven tanuló befogadó, korszerű létesítményben a közgazdasági szakközépiskola diákjait helyezik el. A hálószobák mellett, társalgó, ebédlő, konyha, fürdő szolgálja a diákok kényelmét. Az épület átadására és a beköltözésre februárban kerül sor. /mti/

..

bb. 40. a mezőgazdasági szakmunkásképzésről tárgyalt kaposvárott a népfront mezőgazdasági és gazdaságpolitikai bizottsága

vid ká/l cz

1969. január 24.

Pénteken kaposvárott a hazafias népfront somogy megyei bizottsága mellett működő mezőgazdasági és gazdaságpolitikai bizottság tanácskozást rendezett a mezőgazdasági szakmunkásképzésről. Az elhangzott tájékoztatás szerint somogyban jelenleg balatonbogláron, öreglakon, csurgón, ádándon tanulnak mezőgazdasági szakmunkások. Ezek az intézmények évente 260-300 fiatal képeznek ki a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok részére. A megyei tanács évente több mint öt millió forintot áldoz erre a célra. A tanulók megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket szereznek, de hiba, hogy több helyen nem a képzettségüknek megfelelő munkakörben alkalmazták őket. A jövőben meg kell oldani a megyében az állattenyésztő és az erdészeti szakmunkásképzést is. /mti/

..

bb. 41. újabb gyárak, erőműbővítés, hűtőtárolók terveit készíti idén az iparterv

1 sz/mnd/10/l cz

1969. január 24.

Az iparterv dolgozói 2,5 milliárd forint értékű ipari és mezőgazdasági építmény részletes kivitelezési tervét készítették el tavaly. Ötletes javaslatokkal, újszerű tervezési megoldásokkal a beruházási programok előirányzatához képest 103 millió forinttal csökkentették az új létesítmények költségeit. Ha ezt a megtakarítást a beruházók lakásépítésre fordítanák akkor 550 kétszobás új otthon költségeit fedezhetnék. /olyt.köv./

- 33 -

13.50/l l

13.50/l l
15.00/Dm

bb. 41. újabb gyárak ... folyt./ 11

a vállalat dolgozóit az idén további 15-20 százalékkal nagyobb feladatot megvalósítására készülnek, most kezdik a duna menti hőerőmű újabb nagy részlegének, 800 megawattos erőmű-egységének tervezését. maga a bővítés nagyobb lesz, mint a jelenleg dolgozó - 600 megawattos - erőmű. az év végén átadják az új részleg alapozási terveit, s így jövőre megkezdődhet az építkezés. az iparterv az év első felében leszálítja a gyöngyös visontai gagarin hőerőmű újabb 200 megawattos egységének kiviteli terveit is.

az idén fejezik be az évi egymillió hektóliteres kapacitású borsodi sör- és malátagyár tervezési munkáit, s szeptemberben már az építkezésre is sor kerül. az év második felében megkezdik újabb több százmillió forintos beruházásoknak - az apci könnyűéreműködésnek, az ézdi kohászati műveknek drót- és acél-üző gyáregységének és a magnezitipari művek új üzemének - tervezését. folytatják az országos hűtőtároló építési programot. a nyírújszásiban és általában ipartervi dokumentációk alapján a gyűjtésig öt hűtőtároló épül összesen 2050 vagon gyűjtésig elhelyezésére, a rövidesen még 3 százvagonos tárolóépület tervezést adják át az építőknek.

az idei tervezési feladataiknak mintegy 25 százaléka szovjet szakértő, a szovjetunió egyik új ipartelepére három hatlertorony hűtőtornyot csehszlovákiának két nagy raktárcsarnokot terveznek. a legtöbb külföldi megbízást a német demokratikus köztársaságtól kapták. egyebek között weimarba és karl-marxstadt-ba nagy gyárakat terveznek és elkészítik jena új városközpontjának terveit. az nek részére összesen mintegy 500 millió forint értékű épületet terveznek. /mti/

bb. 42. koszoruzás a vörös brigád hősi halottainak sirjánál

x vt/gk/zs/1 t cz

1969. január 24.

a magyar partizán szövetség hétfőn délután koszoruzási ünnepséget rendez a kerepesi temetőben a vörös brigád hősi halottainak sirjánál, hősi haláluk 24. évfordulója alkalmából. /mti/

- 34 -

13.55/11

14.42
13.55/11

bb. 43. jogszabálygyűjtemény a kisiparosokat érintő rendelkezésekről

1 sz/áné/1a/11 bs

1969. január 24.

a könnyűipari minisztérium hivatalos lapjában, a könnyűipari értesítőben jogszabálygyűjteményt jelentetett meg a magánkisipar működését érintő rendelkezésekről a kisiparosok ipargyakorlásának szabályai címmel.

a jogszabály-gyűjtemény kiadása azért vált szükségessé, mert az ipartörvény több mint tíz évvel ezelőtt jelent meg s azóta több rendelkezést módosították annak megfelelően, ahogyan a lakosság ellátása a kisiparosok javító-és gyártási tevékenységének továbbfejlesztését igényelte. az összeállítás több mint 30 jogszabályt tartalmaz, amelyek nagyobb részét teljes egészében vagy a gyakorlati alkalmazáshoz szükséges kivonatokban közli. ismerteti többek között, milyen esetekben adható ki működési engedély, hogyan gyakorolható az ipar másodállásaként, közli a kisipari mestervizsgákról, a vándoriparok gyakorlásáról, a háziipari és népi iparművészeti tevékenység gyakorlásáról, valamint a kisipari termékek export-értékesítéséről szóló rendelkezéseket.

a jogszabály-gyűjtemény segítséget nyújt az iparhatóságoknak, de tájékoztatást ad azoknak is, akik már iparjogosítvánnyal rendelkeznek, vagy szűn akarják megszerezni. /mti/

bb. 46. hazaérkezett az mszbt küldöttsége

zs/zs/1 t bs

1969. január 24.

pénteken hazaérkezett moszkvából az mszbt küldöttsége, amely rávász géza, az mszbp kb tagja, a társaság elnöke vezetésével részt vett a magyar-szovjet és a szovjet-magyar baráti társaság 1969 évi együttműködési tervének aláírásán. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren névizi istván, az mszbp kb alosztályvezetője, monori istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője és a társaság több vezető munkatársa fogadta. ott volt sz. sz. szatucsin, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa. /mti/

- -

14.38/11

- 35 -

15.38/11

szállítják a kavicsot nyékládházán

vid. ká./l. bs

1969. január 24.

Borsod megyében a nyékládházi mesterséges tavakból évente kerekén 1 millió 200 ezer köbméter kavicsot szállítanak a belati országútszél különböző építkezéseire. A tavakat jelenleg vékony jégpáncél borítja, de a dolgozók már megkezdtek a felkészülést, hogy az idén a piac igényeinek megfelelően bővítsék a termékek választékát és javítsák a minőséget. Ennek érdekében több fejlesztési intézkedésre kerül sor. A miskolcot-dabrecenre összekötő főközlekedési út bal oldalán, a 2-es számú bányató partján mintegy 14 millió forintos költséggel évi 370 ezer köbméter kavics feldolgozására korszerű osztályozóművet építenek. az új üzemben a kavicsot 0,30 méter szennagyságúra törik fel és az iszaptól megtisztítva értékesítik. az osztályozómű ellátására a tavi-bányában hidropneumatikus kotróhajót üzemeltetnek, amelynek szívófeje 20 méter mélységből is felszippantja a kavicsot. a magyar gyártmányú kotróhajó kiszolgálására tavasszal két önjáratos és önkirakó uszályt helyeznek üzembe. az új osztályozómű szeptemberre készül el.

A termelés növelése érdekében érdekes feladatot oldanak meg a 3-as számú bányában is. ezen a gazdag kavicslelő helyen a régi fő szomszédságában az elmúlt években egy kisebb tavat nyitottak. most a két tavat elválasztó földszövet átveszik, hogy az új tóba is bejárhassanak a kotróhajók. a két tóból kitermelte kavics feldolgozására a régi osztályozó művet új vízes vibrátor gépsorral bővítik. a két fő összekapcsolását március elejére befejezik és addigra elkészülnek az új berendezés felszerelésével is. /mti/

sz. 45. új gépjárműforgalmi telep építését kezdték meg miskolcon

vid. ká./l. bs

1969. január 24.

Miskolcon a bessenyei úton mintegy 84 millió forintos beruházással megkezdtek az építőipari szállítási vállalat új forgalmi és műszaki telepének építését. a csaknem 9 hektáros területet elfoglaló telep 600-700 tehergépkocsi elhelyezésére lesz alkalmas és korszerű műhelyeiben az 1-es és 2-es emeleten valamint a nagyobb javításokon kívül a tehergépkocsik felújítását is elvégzik. a szakmunkásképzésre jól felszerelt tanműhelyeket rendeznek be a dolgozók ellátására pedig hideg-meleg vízű fürdőket, étkezőket, konyhát és éttermet építenek. /mti/

vid. ká./l. bs

- 36 -

sz. 50. fénér Lajos látogatása baranya megyében

vid./kz./tne-ju ká bs

1969. január 24.

Fénér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese baranya megyébe látogatott. csütörtökön délután pécsétt találkozott a megye párt- és állami vezetősével. gazdaságpolitikai kérdésekről folytatott eszmecsere történt.

Pénteken délelőtt a szabadszentkirályi új élet termelőszövetkezet vezetőségének meghívására részt vett a 2500 holdas gazdaság 12. zárszámadó közgyűlésén. ott volt rapai Gyula, a baranya megyei pártbizottság első titkára, Novics János, a megyei pártbizottság titkára és Palkó Sándor, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke is. a művelődési házban tartott ünnepi közgyűlésen, amelyen a tagok több mint 90 százaléka részt vett. öbört Béla elnök terjesztette elő a vezetőség beszámolóját. elmondotta egyebek között, hogy 1968-ban a súlyos aszály ellenére 18.6 mázsa búzát, 21.2 mázsa árpát és 27.8 mázsa kukoricát takarítottak be holdankint. az állatgondozók tehenenkint átlag 3,562 liter tejet fejtek, s a termelt tej jobb értékesítése végett a közös gazdaság alapító tagként belépett a „mecsekéj” nevű tejfeldolgozó és értékesítő társulásba. az új élet termelőszövetkezet közös vagyona ma már 20 millió forint, kétmillió forinttal több mint az előző évben. a dolgozó tagok évi átlagos juttatása 23 500 forint.

az elnöki beszámolót követő vitában felszólt fénér Lajos, az MSZMP központi bizottsága és a ferradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszöntötte a kitűnően gazdálkodó termelőszövetkezetet. gratulált tagjainak a múlt évi jó eredményekhez.

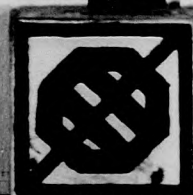
az idei zárszámadási közgyűlésnek - hangsúlyozta a minisztertanács elnökhelyettese - különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy a gazdaságirányítási reform első esztendőjének eredményeit összegezik.

/folyt. köv./

15.30/3u

-37-

17.05/Dny

osztályozómű épült a tavi-bánya partján - önkirakós
szállítók szállítják a kavicsot nyékládházra

vld ká/lt bs

1969. január 24.

Borsod megyében a nyékládházi mesterséges tavakból évente kerekén 1 millió 200 ezer köbméter kavicsot szállítanak a keleti országrész különböző építkezéseire. A tavakat jelenleg vékony jégpáncél borítja, de a dolgozók már megkezdtek a felkészülést, hogy az ideén a piac igényeinek megfelelően bővítsék a termékek választékát és javítsák a minőséget; ennek érdekében több fejlesztési intézkedésre kerül sor. A miskolcot-dabrecenre összekötő főközlekedési út bal oldalán, a 2-es számú bányató partján mintegy 14 millió forintos költséggel évi 370 ezer köbméter kavics feldolgozására korszerű osztályozóművet építenek. Az új üzemen a kavicsot 0,30 milliméter szemmagyságra törlik fel és az iszaptól megtisztítva értékesítik. Az osztályozómű ellátására a tavi-bányában hidropneumatikus kotróhajót üzemeltetnek, amelynek szívófeje 20 méter mélységből is „felszippanjtja” a kavicsot. A magyar gyártmányú kotróhajó kiszolgálására tavasszal két önjáratos és önkirakós uszályt helyeznek üzembe. Az új osztályozómű szeptemberre készül el.

A termelés növelése érdekében érdekes feladatot oldanak meg a 3-as számú bányában is. Ezen a gazdag kavicslelő helyen a régi tó szomszédságában az elmúlt években egy kisebb tavat nyitottak. Most a két tavat elválasztó földcsávot átveszik, hogy az új tóba is bejárhassanak a kotróhajók. A két tóból kitermelte kavics feldolgozására a régi osztályozó művet új vízes vibrátor gépsorral bővítik. A két tó összekapcsolását március elejére befejezik és addigra elkészülnek az új berendezés felszerelésével is. /mt/

bb. 45. új gépjárműforgalmi terep építését kezdték meg miskolcon

vld ká/lt bs

1969. január 24.

Miskolcon a bessenyei úton mintegy 84 millió forintos beruházással megkezdtek az építőipari szállítási vállalat új forgalmi és műszaki terepének építését. A csaknem 9 hektáros területet elfoglaló terep 600-700 tehergépkocsi elhelyezésére lesz alkalmas és korszerű műhelyekben az 1-es és 2-es szemléken valamint a nagyobb javításokon kívül a tehergépkocsik felújítását is elvégzik. A szakmunkásképzésre jól felszerelt tanműhelyeket rendeznek be a dolgozók ellátására pedig hideg-meleg vízű fürdőket, öltözőket, konyhát és éttermet építenek. /mt/

vld ká/lt bs

- 36 -

bb. 50. Fehér Lajos látogatása baranya megyében

vld/kz/lné-ju ká bs

1969. január 24.

Fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese baranya megyébe látogatott. Csütörtökön délután pécssett találkozott a megye párt- és állami vezetőkkel. Gazdaságpolitikai kérdésekről folytatott eszmecsere történt.

Pénteken délelőtt a szabadszentkirályi új élet termelészövetkezet vezetőségének meghívására részt vett a 2500 holdas gazdaság 12. zárszámadó közgyűlésén. Ott volt rapai gyula, a baranya megyei pártbizottság első titkára, Novics János, a megyei pártbizottság titkára és palkó sándor, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke is. A művelődési házban tartott ünnepi közgyűlésen, amelyen a tagok több mint 90 százaléka részt vett. Öbört Béla elnök terjesztette elő a vezetőség beszámolóját. Elmondta egyebek között, hogy 1968-ban a súlyos aszály ellenére 10,6 mázsa búzát, 21,2 mázsa árpát és 27,8 mázsa kukoricát takarítottak be holdankint. Az állatgondozók tehénenkint átlag 3,362 liter tejet fejtek, s a termelt tej jobb értékesítése végett a közös gazdaság alapító tagként belépett a „mecsekéj” nevű tejfeldolgozó és értékesítő társulásba. Az új élet termelészövetkezet közös vagyona ma már 20 millió forint, kétmillió forinttal több mint az előző évben. A dolgozó tagok évi átlagos juttatása 23 500 forint.

Az elnöki beszámolót követő vitában felszólalt Fehér Lajos, az MSZMP központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszti kormány nevében köszöntötte a kitűnően gazdálkodó termelészövetkezetet. Gratulált tagjainak a múlt évi jó eredményekhez.

Az idei zárszámadási közgyűlésnek - hangsúlyozta a minisztertanács elnökhelyettese - különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy a gazdaságirányítási reform első esztendőjének eredményeit összegezzük.

/folyt. köv./

15.30/ju

-37-

le
HOFDny

bb 50. / Fehér Lajos... 1. folyt. /-ju

az 1968. évi eredmények részletezése során Fehér Lajos rámutatott többek között, hogy a mezőgazdaság teljes termelési értéke alapján véve a tervezett szint körül alakult, körülbelül 2 százalékkal meghaladja az előző jó esztendőét. Buzából a kedvezőtlen időjárás ellenére sikerült a megelőző évihez hasonlóan magas - 14,5 mázsás - kukoricából 18 mázsás, cukorrépából 180 mázsás hektáronkénti átlagtermést elérni, a burgonya és néhány zöldségféle, továbbá a nyári csontvájasok és a bogyós gyümölcsök termése az aszályos időjárás miatt kedvezőtlenül alakult. Az állattenyésztés termelési előirányzatának teljesítése azonban elmulasztotta az ebből származó kieséseket.

gazdaságpolitikai célokkal összhangban a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban sikeresen végbement az a folyamat, amely végülis a két ágazat vertikális egységének megteremtését eredményezi.

mindabban, amit az élelmiszergazdaság fejlesztése tervén elértünk - mondotta - jelentős szerepe volt a termelőszövetkezeti parasztságnak. A termelőszövetkezetek nagy többsége sikeresen és bátran alkalmazza a gazdaságirányítási reform elveit, jól elmozdított növekedett önállóságával, a szabad tervezés lehetőségével. Még csak előzetes összehajrással vannak a zárszámadási eredményekről, de már megállapíthatjuk, hogy a termelőszövetkezetek termelése 1967-hez viszonyítva - folyó áron számolva - mintegy 17 százalékkal nagyobb, ugyanakkor a ráfordítások is 13 százalékkal emelkedtek. A közös jövedelem körülbelül 5,5 százalékkal, a személyes jövedelem 4-5 százalékkal, ezen belül a tagok jövedelme 6 százalékkal nőtt, az alkalmazottak bére pedig 1 százalékkal csökkent. A felhalmozás és a részesedés aránya országosan körülbelül az előző évihez hasonló - a már leghiányos termelőszövetkezetek száma és a veszteség várható összege csökkent.

A szabadszentkirályi új élet termelőszövetkezet 1968. évi eredményei lényegében hasonlóak az országos képhez, s az, mint a minisztertanács elnökhelyettese rámutatott, többek között annak köszönhető, hogy a szövetkezet vezetőségének, tagjainak van érzéke a korszerű, új termelési módszerekhez. Üdvözölte és előremutatónak nevezte a szövetkezet vezetőinek azt az elhatározását, hogy a ma már teljesen elavultnak tekinthető szerfás istálló helyett korszerű gépesített sertéskombinátot akarnak építeni.

/ folyt. köv. /

15.40/jm

-38-

ll
1968. Dm

bb 50. / Fehér Lajos ... 2. folyt. /-la

a következő években - mint mondotta - előtérbe kerül a sertés-
hus ellátás lényeges megjavítása. E területen is ugyanazt az
eredményt lehet és kell elérnünk, amit több száz termelőszövet-
kezet és többtucat állami gazdaság az iparszerű baromfitartás-
ban az elmúlt néhány év alatt már megvalósított, elismeréssel
szólt arról is, hogy az egy dolgozó tagra jutó közösből szár-
mazó jövedelem egyenletes növelése mellett nagy gondot fordít-
nak a szabadszentkirályi termelőszövetkezetben a saját erőforrás,
a közös vagyon arányos növelésére is. Ebben a szövetkezetben -
hangzott - megértették és magukévá tették a kormányzatnak
a termelőszövetkezeti jövedelemszabályozással kapcsolatban ta-
valy hozott két fontos rendelkezést, azt az intézkedést, hogy a
termelőszövetkezetbe n foglalkoztatott alkalmazottak bére - akár
a fő-, akár a mellék-üzemágakban - nem haladhatja meg a más nép-
gazdasági ágakban azonos munkakörben dolgozók béréét. Ennek az
az értelme és a célja, hogy a termelőszövetkezetekben se ju-
tasson senki olyan többlet-jövedelemhez, amelyért nem dolgozott
meg, a másik ilyen fontos intézkedés az úgynevezett „regulatív
adó”, bevezetése volt. Ennek az új fajta adónak az a célja, hogy
elősegítse a felhalmozás és a jövedelem-osztás arányos fejlesz-
tését a termelőszövetkezetekben. A regulatív adó alapján kü-
lön megadóztatják az olyan termelőszövetkezeteket, amelyek veze-
tősége és tagsága a saját felhalmozás rovására kívánna növelni
az egy tagra jutó részesedést, tehát a holnapot felélni a jelen
kedvéért. Az így befolyt pénzt központi fejlesztési alapba gyűj-
tik és a természetileg mostoha viszonyok között gazdálkodó ter-
melőszövetkezetek fejlesztésére használják fel. Természetesen
minden termelőszövetkezetnek megvan a választási lehetősége, ha
az előző két év szintjéhez mértén kelelkezett személyes jövede-
lem-többleteket a termelőszövetkezet saját biztonsági tartalék-
alapjába helyezi el, nem kell fizetnie a regulatív adót. Okosan
járt el tehát a szabadszentkirályi termelőszövetkezet vezetősé-
ge, amikor úgy határozott, hogy a közös gazdálkodásból származó
többletjövedelmet nem a személyes jövedelmek tovább növelésére
fordítja - amely örvendetesen elég magas színvonalat ért el, -
hanem megkértszerezi a tavalyi biztonsági tartalék alapot.

/ folyt. köv. /

15.55/lm

- 39 -

ll
1968. Dm

db 50. / Fehér Lajos... 3. folyt./-ju

a z új termelőszövetkezeti törvény végrehajtásának tapasztalatairól szólva rámutatott: a tagság ma már ismeri és érti a törvény szellemét, törekvéseit, erősödött a ragaszkodása saját termelőszövetkezetéhez és a szövetkezeti élethez. igazságosnak tartja, hogy jogainak érvényesítése a közösen végzett tevékenység egyenes függvénye. a termelőszövetkezeti és tagsági viszony növekvő vonzerejére mutat a belépésre jelentkező nagy aráma is. a múlt esztendőben százezren nyújtották be tagfelvételi kérelmet. közülük 80 ezret vettek fel. e folyamat minden tekintetben kedvezőnek kell ítélnünk. több nagy horderejű intézkedésünk - a garantált munkadíjazás kiszélesítése, a termelőszövetkezeti nyugdíjrendszernek a munkások társaságához közeleltetése, a családi pótlék megemlése, a gyermekgondozási segély bevezetése, stb. - is ezt a célt szolgálta.

a termelőszövetkezeti vezetők társadalmi, politikai megítélése összességében pozitív. az elnökök többsége a párt és a kormány politikáját értő közbsségük, teletudásuk elismert vezetője. a szövetkezeti vezetők szakmai iskolázottsága, felkészültsége az utóbbi években nőtt. meglepéssel tapasztaljuk, hogy ma már 57 százalékuknak van középr- és felsőfoku szakmai végzettsége, s jelenleg is több mint 200 termelőszövetkezeti elnök vesz részt különböző szervezett szakmai oktatásban.

a termelőszövetkezetek demokratikus működésének fejlesztését szolgálja a kétharmados többségi szavazás és a titkos választás kötelező bevezetése. a tapasztalatok az intézkedés helyessége mellett szólnak. ez egyrészt arra sarkalja a választott vezetőket, hogy szorosabb, közvetlenebb, kapcsolatot tartsanak a tagokkal, jobb eredményekre törekedjenek, másfelől a tagokra is megnyugtatóan hat az a körülmény, hogy döntő szavuk van vezetőjük kijelölésében, megválasztásában.

/ folyt. köv./

16.00/ju

1930-Dan

-40-

db 50. / Fehér Lajos... 4. folyt./-szb

a választott bizottságok közül megkülönböztetett figyelmet szentelt a minisztertanács elnökhelyettese az ellenőrző bizottságok működési tapasztalatainak. meg kell állapítanunk, - hangsúlyozta -, hogy nem kielégítő a belső ellenőrzés, nem elég hatékony az ellenőrző bizottságok/ tagjai nem ismerik megfelelően feladataikat és jogukat. csak elvétve lehet találkozni szövetkezetekben függetlenített belső revizzorral vagy külső számviteli szakértők igénybevételével. a helyzet megjavítása kettős létező lehet. vagy az ellenőrző bizottsági tagok rendszeres továbbképzését kell haladéktalanul megkezdeni, vagy pedig a területi szövetségeknek kell e téren nagyobb szerepet betölteniük. a termelőszövetkezeti mozgalom egészséges önvédelme ugyanis azt kívánja, sőt követeli, hogy a külső pénzügyi-számviteli revízió is rendszeressé váljék. a kormányban nincs jogában és nem is akarja a területi szövetségeknek kötelezően előírni az ellenőrzéseket. de nincs is erre szükség. a területi szövetség közgyűlésének, amelyen egyenjogú tagként részt vesz valamennyi termelőszövetkezet elnöke, jogában áll ilyen határozatot hozni. a szövetkezetek rendszeres pénzügyi-számviteli revíziójára irányuló „kötelezettség”, tehát úgy valósítható meg, ha azt a területi szövetséghez tartozó szövetkezetek a szövetség közgyűlésén demokratikusan határozzák el.

befejezésül a mezőgazdasági nagyüzemek kiegészítő tevékenységének bővülésével foglalkozott. az ebből származó bevétel - mutatott rá - tavaly mintegy 40 százalékkal nőtt az előző évihez képest. ennek fele szolgáltatásból, egynegyede földelgozásból, 17 százaléka pedig értékesítésből ered. a legtöbb melléküzemág valamilyen formában kapcsolatos a mezőgazdasági tevékenységgel, annak kiegészítője. itt-ott keletkeztek ugyan „vadhajítások”, ezeket azonban nem szabad általánosítani, s teljes erővel támogatni kell továbbra is az olyan kiegészítő tevékenységet, ami társadalmi szükségletet, elsősorban helyi, falusi szükségletet elégít ki. különösen nagy szerepe van a melléküzemágoknak a területi legmosoha viszonyok között gazdálkodó termelőszövetkezetekben. a vidékeken sok gyengén gazdálkodó termelőszövetkezet megerősödése éppen a melléküzemági tevékenység ésszerűbb megszervezésének eredménye.

a termelőszövetkezetek a termékforgalmazás új rendjében árutermelőiknek mintegy 80-85 százalékát szerződéses formában adják el az állami és a szövetkezeti felvásárló, földelgozó vállalatoknak. emellett - a forgalmazás többszatornás rendszerében - közvetlenül is értékesítenek. /folyt. köv./

16.17/szb

-41-

Vannakja. annak elsődleges oka, hogy az ellenőrző bizottságok

1930-Dan

A termelőszövetkezetek jelenleg mintegy 1800 árusító helyet tartanak fenn elsősorban székhelyükön, illetve a székhelyükhöz közeli nagyobb településeken. A budapesti árusító helyeket rendelkezés termelőszövetkezetek két évvel ezelőtt létrehozták a társzi, piaci információkat szolgáltató kereskedelmi irodájukat. A társzi árusítók szervező tevékenységének eredményeként tavaly már 55 százezer részese lettek a nagybudapesti termelői piaci felhozatalban. Kívánatos lenne a nagyipari városokban és a környékbeli termelőszövetkezetek létrehozni a pestihez hasonló kereskedelmi irodájukat. Működésüknek természetesen csak akkor lesz értelme, ha ezek az irodák önállóak lesznek, nem volna célszerű, ha a társzi kirendeltségei lennének, s ezzel valamilyen központosított, monopólium jellegű kereskedelmi szervezet jönne létre. ennek határozottan ellene vagyunk.

Az eredmények és a hiányosságok együttes mérlege alapján megállapíthatjuk, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom politikai-gazdasági téren a IX. pártkongresszuson elfogadott céloknak, utasításoknak megfelelően - biztatóan fejlődik! Legyünk azon, dolgozzunk úgy az idei esztendőben, hogy ugyanezt mondhatjuk el a következő zárszámadáson is, - fejezte be beszédét a miniszter-tanács elnökhelyettese.

Fehér Lajos délután ellátogatott a szomszédos gerde községbe. az ottani termelőszövetkezet a közelmúltban egyesült a szabadszentkirályival és a zárszámadást követően már együtt folytatják a gazdálkodást. a vendégek megtekintették az országoshírű gerdei tehénészetet, amelynek szimmentáli eredetű tehenei évente átlagosan 3 550 liter tejet adnak. ezután a szent Lőrinchez tartozó tarcsapusztát keresték fel a vendégek. ott működik az ország első tejszövetkezete, a „mecsekéj”, társulás. tevékenységében öt baranyai termelőszövetkezet vesz részt. közös üzemükben naponta 10 ezer liter tejet dolgoznak fel. tarcsapusztáról Fehér Lajos és kísérete visszatért pécsre. a termelőszövetkezeti szövetség székházában találkozott a mecseki és a drávamenti, valamint a duna- és a karasicamenti termelőszövetkezetek szövetségének vezetőivel, akikkel szövetzeti mozgalmunk időszerű kérdéseit vitatta meg.

a minisztertanács elnökhelyettese szombaton folytatja baranyai látogatását. /mti/

--

16.25/szb

-42-

18.25/Dm

sz. 47. wladyslaw gomulka könyvéről - sajtótájékoztató a lengyel kultúrában

t fe/lk-ju zs bs

1969. január 24.

wladyslaw gomulka könyve „a német kérdékről”, a közelmúltban jelent meg varsóban. a kötet, amely a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága első titkárának negyed évszázad alatt írott cikkeit és beszédeit tartalmazza, éles érdeklődést váltott ki nem csupán lengyelországban, hanem annak határain túl is, - hangsúlyozta henryk widlaszewski, a lengyelországi könyv és tudomány kiadóvállalat helyettes főszerkesztője a lengyel kultúrában pénteken megtartott sajtótájékoztatón. beszélt arról, hogy a lengyel-német szomszédság évezredek tapasztalatai diktálják azt a figyelmet, amelyet a könyv szerzője, s az egész lengyel társadalom a németországgal összefüggő kérdéseknek szentel. a nyugati politikusok megnyilatkozásaiban, a reakció nyugati sajtóban találkozni lehet olyan állításokkal, hogy a lengyeleknek „németellenes komplexusuk” van. egyértelmű céfolata ennek, amit wladyslaw gomulka ír könyvében: „... az éberség a nép joga és a lengyel kormány kötelessége, és lényegében ugyanazokból a forrásokból fakad - ugyanazokkal az erővel szemben - mint a német demokratikus köztársaság és a többi szocialista állam, valamint a francia, olasz és más nyugati országok munkásosztályainak ébersége, sőt a nyugatnémet társadalom ama részének ébersége, amely nem fordított hátat saját történelmi tanulságainak, a német demokratikus köztársasághoz fűződő szoros baráti kapcsolatokat bizonyítja, hogy szó sem lehet a német ellenes komplexusról. „/mti/

--

sz. 48. felazárltak a mezőgazdasági repülőgépek borsodban

vid/ki-ju ká bs

1969. január 24.

pénteken borsodban az ország legszűkebb szántóföldjei felett is megjelentek a mezőgazdasági repülőgépek. a mezőgazdasági állami gazdaság őszi gabonáira szórták műtrágyát. a vidékre irányított két repülőgép később a hejőmenti és a taktaközi állami gazdaságban, valamint a velük határos termelőszövetkezetekben is élvégzi ugyanazt a munkát. négy-öt felszállással egy nap alatt mintegy 500 hold fejtrágyázását látják el - csaknem nyolcszor akkora területét, mintha „ földi „ gépekkel dolgoznának. /mti/

--

17.22/ju

-43-

18.25/Dm

bb 49. megjelent a középületek elhelyezését szabályozó kormányrendelet végrehajtási utasítása

1 sb/ik/-s 10 bs 1969. január 24.

megjelent a közületi szervek elhelyezésének újabb szabályozásáról szóló kormányrendelet végrehajtási utasításaként az Építésügyi és városfejlesztési miniszter rendelete. az új jogszabályok egyszerűsítik és gyorsítják a közületek elhelyezési eljárását. a helyiségekkel és a telkekkel továbbra is az illetékes tanácsok gazdálkodnak. a közületek viszont lehetőséget kapnak arra, hogy felesleges helyiségeiket és telkeiket - hatósági engedéllyel - ellenérték fejében más közületek rendelkezésére bocsássák. változatlanul tiltja a rendelet, hogy a közületek lakást vagy lakásnak alkalmas helyiséget vegyenek igénybe, ez legfeljebb kivételesen indokolt körülmények esetén és megfélemlítő lakáspótlás alapján engedélyezhető. a rendelkezés többek között növeli a személyi tulajdonban álló telkek és a nem lakás céljára szolgáló helyiségek tulajdonosainak rendelkezési jogát. ezek szerint a szabad rendelkezésű épületben a nem lakást szolgáló helyiséggel a közületi használat megszűnése után szabadon rendelkezik a tulajdonos. a személyi tulajdonu telket pedig közület részére a továbbiakban már csak ideiglenesen vehetik igénybe, s ha a tulajdonos építkezni kíván, akkor a közület köteles kiüríteni a telket. az új kormányrendelet és a végrehajtási utasítás a kihirdetéssel hatályba lépett. /mti/

bb 51. ülést tartott pest megye tanácsa

vid-fm/gö/-s ká bs 1969. január 24.

pest megye tanácsa pénteken ülést tartott, amelyen jóváhagyták az idei költségvetést és az 1969-70. évre szóló fejlesztési tervet. az ország legnépesebb megyéjében az idén egy milliárd 18 millió forintot használnak fel gazdasági, szociális, egészségügyi, kulturális, igazgatási és egyéb célokra. többek között elkészül a váci és a ceglédi, - egyenként 476 ágyas - kórház a dunaharaszti nyolc tantermes gimnázium. ezenkívül 12 orvosi, 5 gyermekorvosi, tíz védőnői körzettel, 600 óvodai helylet és 213 lakással gyarapodik a megye. a szakorvosi órák számát 168-cal növelik. a jövő évben már egy milliárd hatvan millió forinttal gazdálkodhatnak pest megyében. elkészül a szobi gimnázium, 634 lakás épül, s megkezdik a ceglédi és a váci kollégiumok, valamint a gödöllői 16 tantermes iskola építését. a sütőipar fejlesztésére 14 millió forintot költönek. /mti/

- 44 -

17.00/-s

Al
1969. Jan.

bb 52. „gyertyásodik”, a balaton jégpáncélja

vid/k-z-ju ká bs

1969. január 24.

a balaton jégpáncélja az enyhe időjárás hatására vezetett szilárdságabérlés olvadásnak indult. az utóbbi időkben érdekes folyamat játszódott le a jégmezőn: a lehullt eső éjszakánként ráfagyott a jégpáncélra, míg az alzó réteg a langyosodó víz hatására olvadásnak indult. a halászok szerint megkezdődött a jég „gyertyásodása”, a nappali meleg pénteken már fellazította a jég felső rétegét is. a tihanyi félsziget közelében, a mélyebb vizek és a vízfeltörések, az úgynevezett „hevesek”, felbőjt már feltűntek a kisebb vízfoltok, amelyeket szárazval leptek el a különféle vadkacsa fajták. a halászok szerint, a jég már csak egy erősebb szélre vár és - ha nem fordul hidegebbre az időjárás, - a fő leveti téli takaróját. /mti/

bb 53. nemes dezső látogatása tatabányán

vid/fm-ju ká bs

1969. január 24.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja pénteken tatabányára látogatott. résztvett a megyei pártbizottság végrehajtó bizottságának ülésén, majd mekri pálnak az mszmp komárom megyei bizottsága titkárnak társaságában felkoreste a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságát. délután a megyei, a járási és a városi párt-, állami és tömegszervezeti vezetőkkel találkozott, akikkel az időszerű ideológiai és nemzetközi kérdésekről folytatott eszmecsere. /mti/

bb 54. egymillió négyzetméter műszőrmét gyárt a latex

vid-kz/tné-ju ká bs

1969. január 24.

műszőrme bemutatót és tapasztalatcsere rendezett pénteken szombathelyen a textilfeldolgozó és textilkereskedelmi szakemberek részére a lakástextil vállalat. a magyar gyártmányu műszőrme, mint ez alkalomból elmondták, gyorsan meghódította a közönséget. az elmúlt évben 700 ezer négyzetmétert készített a szombathelyi üzem, az idén pedig már egymillió négyzetmétert ad piacra. /mti/

17.04/-s

-45-

Al
1969. Jan.

bb 54. a magyar agrártudományi egyesület tisztújító küldött-
közgyűlése

t t z/hné szb le

1969 január 24.

Körülbelül félezer mezőgazdasági szakember jelent meg pénteken délután a magyar tudományos akadémia dísztermében a magyar agrártudományi egyesület v. tisztújító küldöttközgyűlésén. az egyesület 10 000 tagját képviselő küldötteken kívül ott volt az agrártudományok és a mezőgazdasági termelés számos vezető szakembere, társadalmi szervezetek és hazai, illetve külföldi rokontestületek több képviselője. résztvett a közgyűlésen szabó István, a termelészövetkezetek országos tanácsának elnöke is.

Dr. Soós Gábor miniszterhelyettesnek, az egyesület elnökének megnyitóját után dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, az egyesület elnöke tartott előadást agrárpolitikánk időszerű kérdéseiről.

Méltatta a magyar mezőgazdaságban az utóbbi tíz év alatt bekövetkezett nagy fejlődést, majd a további teendőkről szólt. a harmadik ötéves tervidőszakra 13-15 százalékos előirányzott termelésnövekedés eléréséhez ebben az évben 2-3, jövőre pedig 3-4 százalékkal kell a termelést növelni. ennek eredményeképpen idén a mezőgazdasági termékek felvásárlásának és a lakosság élelmiszerfogyasztásának egyaránt négy-négy, a parasztság egy főre jutó reálfogyasztásának pedig 4-5 százalékkal kell növekednie.

ezután részletesen kifejtette, milyen jellegű és mértékű fejlesztésre van szükség az egyes ágazatokban.

az egész mezőgazdaság presztizs-kérdésének kell tekinteni, hogy a szálastakarmány-termelés és a legelő- és rétgazdálkodás egy helyben topogását felszámoljuk. a szántóföldi növények termesztésénél a legfőbb feladat a természetlagok növelése, a termelési költségek egyidejű csökkentésével a zöldségtermést minden eszközzel növelni kell. a burgonyatermesztés fejlesztésére tett intézkedések még nem hoztak eredményt, és a következő években is csak akkor érhető el tartós javulás, ha termelő üzemek a már elért tudományos eredmények felhasználásával jelentősen korszerűsítik a termesztés technikáját. gyümölcs- és szőlőtermesztésünkben lényegileg most jelentkezik az elmúlt évek 260 000 hektár területének eredménye. az állattenyésztésben felül kell vizsgálnunk a szarvasmarhatartás egész rendszerét, irányát és technológiáját, meg kell akadályozni a koca-létszám csökkenését és minden eszközzel tovább kell növelni juhállományunkat.

/folyt.köv./

-46-

17.10/-s

Vegyidejűleg

H. B. D. D.

bb 54. /a magyar... 1. folyt./-szh

a miniszter ezután a termelészövetkezetek kiegészítő üzeminek tapasztalatait, s az e téren követendő alapelveket ismertette.

végezetül megállapította a miniszter, hogy az új mechanizmus újszerűen veti fel a mezőgazdaságban a szakemberek szerepét is. jelenleg a mezőgazdasági gyakorlatban, az oktatás, a kutatás és az irányítás területén megközelítőleg 18 000 mérnök, körülbelül 5 000 szaktechnikus és 27 000 technikus dolgozik. ekkora szakmai erő még soha nem összpontosult mezőgazdaságunkban, s emellett évente kéreken 800 mezőgazdasági mérnök, mintegy ezer felzárkózó technikus, csaknem 2 000 középfokú képesítésű szakember és hozzávetőleg 6 000 szakmunkás kerül ki a szakoktatási intézményekből. sajnos azonban még mindig vannak olyan termelészövetkezetek, amelyek nem ismerték fel a jól képzett mezőgazdasági szakemberek foglalkoztatásának előnyeit. a közeljövőben el kell érni, hogy minden üzemben érvényesüljön a szakképzett dolgozók szaktudása.

ezután György Károly, az egyesület főtitkára terjesztette elő beszámolóját, majd az egyesület belső életével kapcsolatos jelentések hangzóttak el.

a küldöttközgyűlés szombaton reggel, az elhangzottak feltevéseivel és a tisztújítással folytatódik. /mti/

bb 55. az mszbt heves megyei elnökségének ülése

vid-fm szb ká

1969. január 24.

a magyar-szovjet baráti társaság heves megyei elnöksége pénteken ülést tartott Egerben. a két nép barátságának ápolásának tapasztalatairól és az idei feladatokról tanácskoztak. uracs István, az mszbt megyei titkára beszámolójában hangsúlyozta, hogy az elmúlt évben tovább fejlődött a baráti társaság tömegpolitikai munkája és bővültek a személyi kapcsolatok a szovjet emberek és a megye lakossága között. az elmúlt évben több mint 700 heves megyei dolgozó járt a szovjetunióban, és az első heves megyei bálkezonat is nagy sikerrel tette meg útját Moszkvába és Leningrádba. az mszbt ünnepi rendezvényeit, emlékműsorait több mint tízezer látogatták, a szovjetuniót ismertető vándorkiállításokat pedig megyszerte több mint harmincezer tekintették meg az elmúlt évben.

azn idén ismét tervbe vették barátságvonat indítását a szovjetunióba. a magyar-szovjet testvéri kapcsolatok továbbfejlesztésére a nagyobb üzemekben, termelészövetkezetekben mszbt-klubokat hoznak létre. /mti/

17.15/-s

-47-

bb 56. kereskedelmi vállalatokat adott át a szabolics megyei tanács vb a nyíregyházi városi tanácsnak

vid/fm/-s ké bs

1969. január 24.

három - a megyei tanács vb felügyelete alá tartozó - kiskereskedelmi vállalatot adnak át a nyíregyházi városi tanácsnak, határozta el pénteki ülésén a szabolics-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága.

a városi tanács vb ugyanis kérte, hogy a szabolics-szatmár megyei iparcsikk kiskereskedelmi vállalat, a megyei élelmiszer-ipari kiskereskedelmi vállalat és a nyíregyházi vendéglátó-ipari vállalat felügyeleti jogkörét ruházzák a városra. a három vállalat együttes forgalmának kétharmada a város területére esik. ezen belül a vendéglátóipari egységek teljes egészében, az élelmiszerboltok 70 százaléka városi igényeket elégítenek ki, ugyanakkor munkájukat vagy az ellátással kapcsolatban a helyi tanácsnak csak észrevételezési joga volt. ezért a megyei tanács végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy az említett vállalatok felügyeletét a városi tanács végrehajtó bizottságának hatáskörébe utalja. /mti/

bb 57. befejeződött a tihanyi vizsgázóképzési tudományos ülészak

vid/kz/tné/-s ké bs

1969. január 24.

pénteken tihanyban befejeződött a vizsgázóképzéssel foglalkozó szervek fiatal szakembereinek háromnapos tudományos ülészaka. névess szakemberek tartottak előadásokat, vezették a vitát az algák felismerése és szerepe a vizsgázóképzésben címmel összefoglalt témakörben. mint az előadók hangsúlyozták, az algák jelzőrendszerül szolgálnak az élővizek szennyeződésével, a tavak, a folyók és a fázólok vizének felhasználásával kapcsolatos különféle vizsgálatoknál. az algák ugyanis rendkívül gyorsan reagálnak a szennyeződésekre. az ilyen vizekben élő algák fokozódó burjánzása figyelmeztet a szakembereket a vízminőség változásaira. az algák jelzőrendszerét, amelyet a kutatók a kémiai analízisnél is megbízhatóbbnak tartanak, a jövőben fokozottan használják fel. határozat született a tihanyi ülészakon arra vonatkozóan, hogy a kutatók és a gyakorlati vizsgázóképzési szakemberek kapcsolatát szervezettebbé és rendszeresebbé teszik. /mti/

de
BoeDui

embargo: 18 óráig!

bb 58. ady endrére emlékeztek baján

vid/fm-ju ké bs

1969. január 24.

ady endre halálának 50. évfordulója alkalmából pénteken emlékestet rendezett baján a költő nevét viselő járási könyvtár és a tóth kálmán társaság. szabó béla né, a bajai felsőfokú tanítóképző intézet tanára méltatta ady endre életét és munkásságát, majd a tanítóképzésök irodalmi színpada és a szakmai bizottság irodalmi köre ady-versekből összeállított műsort adott elő. /mti/

bb 59. világművelő utra indult egy új magyar találmány

vid/kz-ju ké bs

1969. január 24.

világművelő utra indult a peremartoni ipari robbanóanyaggyár értékes szabadalma, az új paxitkeverő technológia. a gyár eljárásával az eddigi korszerűtlen szakaszos folyamatot automatizálhatóvá alakította és így meggyorsította és biztonságosabbá tette e fontos ipari robbanóanyag gyártást. a hazai és külföldi viszonylatban is egyedülálló eljárásra felfigyelt az nszk-beli niepmann cég és szerződést kötött az ipari robbanóanyaggyárral. a megegyezés értelmében mint bizományos vállalta az eljárás és a hozzátartozó gépek értékesítését, üzletek kérését a világ minden táját behálózó kirendeltségei segítségével. a peremartoniak a teljes technológia mellé saját konstrukció-ju gépeket is adnak, amelyek gyártását a főzöldi nitrokémiai ipartelemek vállalata. /mti/

bb 67. embargo 19 óráig!

péter jános

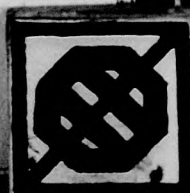
gk-ju la

1969. január 24.

a magyar népköztársaság külügyminisztere és corneliu manescu, a román szocialista köztársaság külügyminisztere a magyar-román barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 21. évfordulója alkalmából táviratban üdvözölte egymást. /mti/

16.45/ju

-49-

1 di/hné szb zs

1969. január 25.

Kállai Gyula, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, táviratban üdvözölte az arab népek támogatására összehívott II. nemzetközi konferenciát, amely Szombaton kezd meg munkáját Kairóban.

- mind a hazafias népfrontba tömegűl magyar nép, mind a magyar névben sok sikert, eredményes munkát kívánok a izüdszkö-
ző résztvevőknek és szintén remélem, hogy fáradozásuk jó szol-
gálatot tesznek közös ügyüknek. Konferenciájuk meggyőző ere-
jű fóruma lesz a népek, a haladó emberiség akaratának: izra-
el tegyen eleget a biztonsági tanács határozatainak, vessen vé-
get provokációknak, s vonja ki csapatait a jogtalanul elfoglalt
és elidegenített arab területekről. Most is, a jövőben is szék-
re a követelésekre épül az arab népekkel vállalt szolidaritásunk.

- a szocialista országok között a magyar népköztársaság
is mindig készen áll az arab országok politikai, anyagi és er-
kölcsei támogatására. Meggyőződésem, hogy a szovjetunió javasla-
ta a közel-keleti helyzet politikai rendezésére végül is elfoga-
dáásra talál.

az országos béketanács elnöksége a konferenciához intézett
táviratában egyebek között hangsúlyozta:

- a béke, a haladás híveinek közös érdeke és kötelessége,
hogy védelmükbe vegyék és támogassák az arab országokat, a há-
zájukból elűzött palesztinai menekülteket. Izraeli agressziója
ugyanúgy a haladás ellen, az imperialista, kolonialista érdekek
elérésére irányult, mint az egyesült államok szennyes vietnami
háborúja. Azért kell összefognunk és egységesen fellépünk kö-
zös ellenségeinkkel szemben, mert csak így tudjuk elhárítani a
nukleáris háború veszélyét, s megteremtteni a tartós békét.

a magyar szolidaritási bizottság elnöksége ugyancsak táv-
iratban üdvözölte a tanácskozást. többek között rámutatott:

- meggyőződésünk, hogy a konferencia résztvevői hasznos
munkát végeznek és szintén reméljük, hogy az elfogadásra kerü-
lő határozatok újabb híveket szereznek az arab népek igazságos
harcának. hisszük, hogy a haladó emberiség végül is rákényszerí-
ti izraelt arra, hogy eleget tegyen a biztonsági tanács ha-
tározatainak, véget vessen a provokációknak és kivonja csapatait
a megszállt területekről. /mti/

-50-

lé
1969. Jan.

1 di-fm szb ká

1969. január 24.

Szabolcs-szatmár megye távlati vízgazdálkodási tervét tár-
gyalta pénteki ülésén a szabolics-szatmár megyei tanács végrehaj-
tó bizottsága. a terv tartalmazza mindazokat a feladatokat, ame-
lyek a folyamatszabályozástól kezdve a vízparti üdülési a vízzel
összefüggésben állnak. a távlati terv folyamatszabályozásra 230
millió, árvédelmi fejlesztésre 100 millió forintot irányoz elő,
további 160 millió forintot szán a tiszai hajózás fejlesztésére.
a síkvidéki területek vízrendezésének költsége 600 millió forint,
s ugyanilyen összeg szükséges a községek teljesen elhanyagolt
beisó vízrendezésének megoldásához is. az öntözött területet a je-
lentlegi 38 ezerrel 100 ezer holdra szándékoznak növelni. e nagy-
arányú fejlesztést a második tiszai vízlepcső megépítése teszi le-
hetővé. a víztározók számát 6-ról 14-re, befogadóképességüket 7
millióról 16 millió köbméterre emelik.

nagyrányu fejlesztést javasol a terv az ivó- és ipari víz-
ellátásban. e tekintetben a megye messze elmaradt az országos át-
lagtól. a tervezett program megvalósítása után, 1980-ban a lakos-
ság 60 százaléka jut vezetékcs vízhez. hasonló arányú fejleszt-
ést tartalmaz a terv az ipari vízellátás, a csatornahálózat bő-
vítésére, a gyógy- és hévízek hasznosítására.

a távlati program figyelembevételével határozzák majd meg
a közép- és rövidtávú terveket. /mti/

1 sz/mné szb le

1969. január 24.

a hungexpo szervezésében február elsején nyitlik meg
a divatcsarnok 102 termében az angol prestige group társaság
árusítással egybekötött szakkiallítása. az árubemutatón az
angol gyártmányú háztartási készülékek berendezései közül gyors-
fűző lábasokat, zsír nélkül süítő serpenyőket és sok más konyha-
felszerelést láthatnak az érdeklődők. a kiállított áruk egy ré-
sze a helyszínen megvásárolható. nagyobb tétel érkezett a bu-
dapesti egy korábbi szállítmány nyomán gyorsan népszerűvé vált
fürdőszobai mérlegekből, evőeszköz-készletekből és más praktikus
háztartási felszerelésekből. /mti/

-51-

lé
1969. Jan.

bb 65. realizálódik a szakosítás a ganz műszer művekben

i sl/tr-ju ie la

1949. január 24.

a kósti ajánlása alapján magyarországra szakosították az egynevezett energiagazdálkodási műszerek, vagyis olyan árammérők és vezérlőkapcsolók gyártását, amelyek a nagyüzemekben a villamos terhelés ellenőrzésére alkalmasak. a szovjetunió kísértékén már korábban rendelt egy kisebb sorozatot, s tapasztalataik igazolták a szovjet szakemberek közöttük, hogy ezek a műszereket a jövőben teljes egészében magyarországtól kívánják beszerezni. a ganz műszer művek most szerződést kötött a maspriborintorg külfkereskedelmi vállalattal, amelynek értelmében a magyar gyár a szovjetunióba már az idén 12.000 energiagazdálkodási műszert szállít, ennek értéke eléri a 600.000 rubelt.

létrejött a keretszerződés is arról, hogy a következő öt évben évente már egymillió rubel értékű műszert ad át a magyar vállalat a maspriborintorg-nak. /ati/

bb 66. eltemették batlen oszkárt

i pr/gk-ju la

1949. január 24.

pánteken a kerpesi temetőben, a munkásmozgalm nagy hősi inak gyászdrapériával borított panteonjában mély részvétellel becsuizatták batlen oszkárt, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom kiemelkedő harcosát. koszorúkkal borított ravatalánál díszes őrséget álltak barátai, tanítványai, egykori harcostársai, közéleti nyers rezsó, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, óvári miklós, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának osztályvezetője, friss istván akadémikus, az mta közgazdaságtudományi intézetének igazgatója, vaas henrik, az mszmp kb párttörténeti intézetének igazgatója, fedor zoltán, a bécsi nemzetközi atomenergia ügynökség mellett működő magyar állandó képviselő vezetője és vágó ernő ezredes, a magyar partizán szövetség titkára. gyászkarókkal sorakoztak föl a ravatalnál egykori fogolytársai, külföldi bajtársai: leon stasiak, a német auschwitz-bizottság elnöke, gének tagja, adam könig, a német antifasiszta szövetség auschwitz csoportjának vezetője, dr. jiri wehle, a csehszlovák auschwitzbizottság elnöke, willy höhn, a nácizmus üldözöttel nemzetközi szövetségének /vvn/ külügyi osztályvezetője és barbara sadovska, a nemzetközi auschwitz-bizottság titkárságának igazgatója. /folyt. köv./

-52-

38.02/lm

le
1949.01.24.

/ eltemették batlen 1. folyt./-ju

az mszmp központi bizottsága nevében friss istván monobucsuszavakat. méltatta batlen oszkár harcos, törhetetlen hitű életét, kommunista emberségét, majd kiemelte:

- életrajza egy forradalmár pályáját tükrözi. huszéves korában már tagja volt a kommunista ifjú munkások magyarországi szövetségének, majd az illegális kimsz titkárságának. megjárta a horthy-fasizmus börtöneit, ahonnan mozgalmi tevékenységéért csehszlovákiába toloncházba került. utj itt is az ifjúmunkás mozgalomhoz vezetett: a csehszlovákiai kommunista ifjúsági szövetség szlovákiai bizottságának egyik vezetője, később titkára lett. a náci megszállás prágában érte, s veszélyes illegális munka közben tartoztatta le a hírhedt gestapo. 1939-től 1945-ig német koncentrációs táborok foglya volt, megjárta dachau, buchenevald, auschwitzi poklát. tagja volt annak az egész táborrendszerre kiterjedő nemzetközi pártvezetőségnek, amely emberek ezreitől mentette meg. 1945 áprilisában tért haza, szerkesztője, majd főszerkesztője a párt központi lapjának, a szabad népnek, 1954-től 1956 elejéig a „tartós békéért, népi demokráciáért, a szocialista lap bukaresti szerkesztőségében dolgozott. hazatérve ismét a szabad nép szerkesztőségébe lett a munkahelye, majd 1957-ben az mszmp kb párttörténeti intézetébe került, ahol a nemzetközi munkásmozgalom történetét tanulmányozó szekciót vezette. haláláig nagy szerű, szilárd jellemű harcost vezetett a magyar és a nemzetközi munkásmozgalm. helytállt ifjúkorában tüntetéseken, rendőrségen, toloncházban, börtönben, helytállt férfikorában az iszonyatos haláltáborokban, s helytállt mint újságíró, tudós a politikai vitákban, küzdelmekben,

az mszmp kb párttörténeti intézetének utolsó üdvözlését vaas henrik, az intézet igazgatója toloncházta: - a történetész batlen oszkár a kommunista harcos szenvedélyével követte nyomon napjaink ideológiai és elméleti problémáit, kereste ezek történelmi gyökereit, tanulságait.

/ folyt. köv. /

17.40/ju

-53-

le
1949.01.24.

bb 66. / eltemették betlen... 2. fejelet...

Magy történeiről felkészültséggel kutatta a kommunista internacionális tevékenységét, s megalapozott elismerést vívott ki magának - egyben a hazai marxista történetírásnak - azokon a nemzetközi fórumokon, ahová eljutottak írásai, vagy ahol előszóval képviselte hazáját s a magyar szocialista munkáspártot. emlékéit minden színi maradványban őrzik könyvei és tanulmányai, egész tudományos munkássága, életműve.

a magyar partizán szövetség, az egykori harcospártok, becses munkájuk révén, a bécsi nemzetközi atomenergia ügyek mellett működő magyar állandó képviselői vezetője és vezető stábiak, a német auschwitz-bizottság elnökségének tagja bucsuzott betlen oszkártól.

a megyei letes gyászünnepség az internacionális hangjaivat ért véget. /mti/

bb 68. a harságban és a balatonboglári állami gazdaságban dolgozóknak a nyáron a fejer megyei kisz-fiatalok

vid-ju fm la

1969. január 24.

a kisz fejer megyei végrehajtóbizottsága pénteki ülésén jóváhagyta a nyári építőtáborok tervét. e szerint a fejer megyei kiseretek az idén a harsági csatornaépítésnél és a balatonboglári állami gazdaságban a gyümölcszedésnél segítkeznék. az a-7-es uti építkezésében viszont fővárosi, továbbá zala-, vas-, győr- és hars megyei fiatalok vesznek részt. /mti/

-54-

16.15/ju

ab
1930-Dmi

bb 69. végetért a tanácsi vezetők továbbképző tanfolyamainak sorozata

i di/tm-lm la

1969. január 24.

pénteken a tanácsakadémián végetért a megyei, a városi és a járási tanácsi vezetők továbbképző tanfolyamainak sorozata. a múlt év novemberétől 9 csoportban csaknem 250 tanácsi vezető kapott alkalmat arra, hogy egy-egy héti a tanácsok gazdasági önállóságának növekedésével, hatáskörük bővítésével, valamint az állami igazgatási munka színvonalának emelésével kapcsolatos kérdéseket foglalkozzák. a záró tanfolyamon, amelyen a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökhelyettesei vettek részt, a tanácsok és a termelőszövetkezetek együttműködésének, valamint a mezőgazdasági igazgatás tevékenységének időszerű kérdéseit is napirendre tűzték.

a témával foglalkozó vitában részt vett dr. papp lajos, a minisztertanács tanács szervek osztályának vezetője, dr. soos gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, valamint szabó istván, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke is. pénteken szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes tartott előadást a településhálózat fejlesztésének helyzetéről és további tennivalóiról. /mti/

bb 70. a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásáról

k hbj/gk-lm la

1969. január 24.

rendezett ankétot pénteken a közlekedési és szállítási dolgozók szak szervezeteinek elnöksége. elsősorban az autóközlekedésre vonatkozó kérdéseket vizsgálták meg. a tanácskozáson dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter válaszolt azokat a feladatokat, amelyek a koncepció végrehajtása során az autóközlekedésre hárulnak. /mti/

18.00/lm

ab
1930-Dmi

- 55 -

bb 60. kocsisné szirmai főrís mária gyűjteményes népművészeti kiállítása kaposvárott

vid -lm ká

1969. január 24.

pénteken kaposvárott a tit somogy megyei székházának előadóteremében dr. várkonyi imre a megyei tanács vb. elnökök helyettese megnyitotta kocsisné szirmai főrís mária gyűjteményes kiállítását. a népművészet 70 éves rajongója több évtizedes gyűjtőmunkája eredményeként páratlan értékű népművészeti anyagot halmozott fel magyaregresi lakásán.

első somogyi kiállításának anyaga, amelyet 76. balatonkőrnyci, koppányvölgyi, kaposvölgyi, közép - somogyi és drávamezői faluban gyűjtött össze, hűen tükrözi a megye gazdag népművészetét. /mti/

bb 71. megkezdődött az idei légi turisztika: malév 14-18-as különjáraton száz belga és francia vendég érkezett

1 hbj/gk -lm le

1969. január 24.

az európa-szerinti ismert deloge belga nyomdaipari vállalat vezérigazgatója a múlt évben hívta meg először a vállalat 90-100 legjobb üzletfelét kétnapos repülőutas vikendre - svájcba. az idén magyarországra invitálta belga és francia üzletfeleit, ugyanilyen hét végi kirándulásra. a 100 főnyi csoport a malév air tours szervezésében pénteken délután érkezett a ferihegyi repülőterre. a malév 14-18-as különjáratán a hét végi kirándulóról vasárnap térnek vissza.

a kellemest azonban összekötik a hasznossal is. jacques pilson vezérigazgatónak, amikor budapesten a malév air tours-szal tárgyalt, feltűnt a malév 1969. évi rendkívül izléeses fati-aptára. amikor megtudta, hogy ezt budapesten, a kossuth nyom-
dában állították elő, kérte, hogy a vendégek magyarországi uti-
programjába iktassák be a kossuth nyomda megtekintését, ahol a naptár készült. /mti/

18. 15/lm

- 56 -

1930 Dny

bb 73. sajtótájékoztató a tsz-elnökök politikai, erkölcsi és anyagi helyzetéről

1 kb/af azb le

1969. január 24.

a tot eddigi tanácskozásain, megbeszélésein sok esetben fel-
merült, s a közvéleményben is vitát váltott ki a termelőszövetke-
zeti elnökök helyzete, jövedelmének alakulása. az élnök érdek-
védelem hatására, az mszmp kb kezdeményezésére a megyei pártbizott-
ságok, a más, a legfőbb ügyészség és a legfelső bíróság, valamint
a tsz-ek területi szervezetei és a tot titkársága ártárlte, ele-
mezte a termelőszövetkezetek vezetőinek erkölcsi, politikai és
anyagi helyzetét, az ezzel összefüggő problémákat, feladatokat.
az átfogó vizsgálat eredményeként készült el a tot jelentése, ame-
lyet csütörtökön tárgyalt meg, s hagyott jóvá a minisztertanács.
a csaknem 3 000 termelőszövetkezeti vezetőt érintő kérdéssről a
minisztertanácsai előterjesztés alapján tájékoztatta pénteken a
sajtó képviselőit dr. simka istván, a tot titkára.

a vizsgálat igyekezeti választ találni egyenek között arra,
hogyan társadalmunk hogyan értékeli, ítéli meg a tsz-vezetők hely-
zetét, s hogy a tsz-mozgalom kulcspozíciójában levő dolgozók nagy-
nyire képesek megfelelni az élet diktálta új követelményeknek. meg-
állapította, hogy a tsz-elnökök elévülhetetlen érdemeket szerez-
tek a szövetkezeti mozgalom fejlesztésében, a közös gazdaságok meg-
erősítésében, s az új szövetkezeti törvény szellemében sikeresen
oldják meg növekvő feladataikat. többségük ma is a párt politiká-
jának a követelményeknek megfelelően dolgozik, vezetésre tálati-
lag is alkalmas, vagy arra fejlődhet. az elnökök többsége nemcsak
gazdasági vezető, hanem az adott közösség, település aktív poli-
tikai tényezője is. több mint 2 000 tsz-elnök tagja a pártnak. po-
litikai iskolázottságuk, marxista-leninista műveltségük sokat fejl-
ődött, szakmai tudásuk, felkészültségük az utóbbi években növe-
kedett. a 2 918 elnök közül például több mint 1 600-nak van kö-
zép- vagy felsőfokú szakképzése, 340-nek egyetemi, főiskolai
végzettsége.

gazdasági, társadalmi és politikai tevékenységük, magatar-
tásuk révén a közvélemény előtt köztiszteltben állnak. többsé-
gük a szövetkezeti gondok mellett felelősséget érez és vállal a
tagok egyéni és családi problémáinak megoldásáért is. társadal-
mi, politikai megbízásokat szívesen vállalnak - ez a munka napi
időjükből 1-2 órát vesz igénybe. erkölcsi megbecsülésük azonban
nem jut kellően kifejezésre. az elmúlt négy esztendőben például
350 tsz-elnök kapott kormánykitüntést, s ebben a számban nem
túlszámolnak azok a hazai és nemzetközi viszonylatban is kimagas-
ló eredmények, amelyeket az elnökök vezetésével a szövetkezetek
elértek.

/sajtó.köv./

-57-

18. 16/lm

1930 Dny

bb 75. /sajtótájékoztató... 1. fejelet.../szb

a szövetkezeti vezetőség természetesen nem hibátlan. Kisebbrészüknem ismeri fel az új mechanizmus adta lehetőségeket, néhányuk szakmai hozzáértése hiányos, vezetési módszere kifogásolható. Akadnak olyanok, akiknek magatartása szocialista vezetőhöz méltatlan. Az ilyen vezetőket a tagság, a közvélemény elítéli, s ha jogszabályba ütköző cselekményt követnek, el, megkapják méltó büntetésüket. Sajnos tapasztalható azonban, hogy róluksítélik meg általában a termelőszövetkezeti elnököket, mint ahogyan néhány példa alapján általánosítanának jóvadelmüket illetően is.

munkadíjazásukat az új termelőszövetkezeti törvény szabályozza, fizetésüket a közgyűlés határozza meg. A tot irányelve szerint az a helyes, ha az elnökök részesedése eléri legalább a havi 3 000 forintot, de nem haladja meg a 6 000 forintot. Ehhez hozzátartozik, hogy a tsz-elnökök elfoglaltsága igen nagy. Mostoha körülmények között dolgoznak, éves átlagban naponta 12-13 órát. Jelenleg az elnökök 70 százaléka jövedelme a két értékhatár között alakul, 25 százalékuknak kevesebb, s mindössze 5 százalékuknak - összesen 146 főnek - magasabb a jövedelme a megfelelőnek tartott határnál. Az elnökök és a tagság jövedelme között kialakult arányok általában elfogadhatók, jobbak mint a vezetők és a munkásoké a népgazdaság más ágazataiban.

Simka István végül elmondotta, hogy a minisztériumtanács a termelőszövetkezeti elnökök munkájáról elismeréssel szól, s a tevékenységükhöz, továbbképzésükhöz, helyzetük javításához szükséges tennivalókról határozatot hoz. /mti/

bb 75. ethunyt ormándy emil színművész

1 pr/99 szb la

1969. január 24.

ethunyt ormándy emil, az állami deryné színház művésze. Példamutató színpadszeretettel kivívta nézői, pályatársai megbecsülését, szeretét. Kitűnő alakításaira - egyebek között a kisrosszolt menyasszonyban, az ezred lányában, az erdőben és a párizsi életben - még sokáig emlékezni fognak. /mti/

18.20/lm

-58-

il
DSD-Dm

bb 72. a dunán 3-4 méter vastag jéget ostromolnak a jégtörők - jégrobbantások a rában

1 sb/hné-ju la

1969. január 24.

a duna jégpáncélja gerjen és baja között szilárdan tartja magát. Különösen nehéz a jégtörő hajók dolga baja térségében, ahol csak többszöri rohammal, nekirugaszkodással szakíthatnak ki egy-egy tömböt a 3-4 méter vastag jégből. Átmenetileg még ezt a munkát is mérsékelni kellett, mert az előző napokban leosztott jégtörők a magyar-jugoszláv határ mentén újra megakadt és 14 kilométer hosszú jégpáncélt épített a folyón. Pénteken reggel jelentették a hajók, parancsnokai, hogy kétnapos megfeszített munkával sikerült feltörni és továbbbuztatni ezt a határmenti jégmezőt. Az erős zajlással levonuló törmelék apatin közeliében is megállt és öt kilométer hosszú szakaszon befagyasztotta a dunát. A közlekedés szolgálatot teljesítő magyar jégtörők azonban pénteken délig ezt a jégpáncélt is felszámolták. Most négy hajó tovább kíséri a törmelékét, hogy átsegítse a jéget az alsó és a dajjai folyószülleteken is. Bajánál ismét kiegészült az ostromló hajósereg a határmenti jégcsatánál győztesen kikerült és visszatért hajókkal. Így újra hat jégtörő rombolja a többméter vastag jégpáncélt.

a rába alsó szakaszán négy helyen törledva állt meg a jég. ezért pénteken robbantógységet vezényeltek a veszélyes torlaszokhoz. A robbantásokkal délig mind a négy torlaszt maglazították és elindították a jéget. Most a győri vízügyi igazgatóság négy kis jégtörő hajója morzsolja, aprítja tovább a nagy jégtáblákat. A jégtől korábban felduzzadt folyón már megkezdődött az apadás, a vialszintüleg szombaton sor kerülhet az elsőfoku árvízvédelmi készültség megszüntetésére. /mti/

bb 76. show-export

1 pr/99-ju la

1969. január 24.

budapest-show címmel jugoszlávia magyar lakta városaiban mutatja be új műsorát a nemzetközi koncertigazgatóság. Poór Péter, Magyar Klementina, Payer András előadóművészek és Halmai Gábor konferanszié az újvidéki rádió tánczenekarának kíséretével lépnek majd színpadra. /mti/

18.25/lu

-59-

il
DSD-Dm

76. ecuadori jószolgálati küldöttség

1 sz/wnd-ju 1a

1969. január 24.

a magyar kereskedelmi kamara szervezésében híromtagu ecuadori kereskedelmi küldöttség folytat tárgyalásokat budapestben a két ország közötti árucseré-forgalom kibővítéséről. a jószolgálati küldöttség tájékozódni kíván arról, milyen lehetőségek vannak magyarországon a hagyományos ecuadori termékek, déli gyümölcsök előállítására és megvizsgálja, milyen magyar mezőgazdasági gépeket, járműveket szerezhetnek be.

a küldöttség vezetőjét, pedro i. mendez gálbertet fogadta dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és más iván, a magyar kereskedelmi kamara elnökhelyettese. az ecuadori kereskedelmi szakemberek látogatást tettek a magyar külkereskedelmi bankban, felkerestek több vállalatot, köztük a megüri-öt, a monimpex-öt és az ikarus járműgyárat. /mti/

77. tizenhat évi szabadságvesztés emberüléssért és megrontásért

vid/fm-ju 1a

1969. január 24.

az esztergomi megyei bíróság pénteken hirdetett ítéletet sáfár dezső tatabányai lakos bűnperében. sáfár dezső a múlt év novemberében megölte bakos istván rendőrőrmagyot, tatabányai lakost. bakos istván szűkebb családi körben az egyik tatabányai szórakozó helyen tartzkodott. amikor az őrnagy elhagyta a helyiséget, az ittas állapotban levő sáfár megtámadta őt és késsel agyonszarta. sáfár dezső ellen egyébként már akkor eljárás folyt egy tizenhárom éves lány megrontása miatt.

az esztergomi megyei bíróság sáfár dezsőt egy rendbeli emberülésben és egy rendbeli megrontásban mondta ki bűnösnek, és ezért halmozati büntetésül 16 évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig 4 évre eltiltotta. az ítélet nem jogerős, az ügyész súlyosbításért, a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

-60-

18.55/lm

ak
1969. Dm

78. a kegyelmes asszony portréja - léni weni

1 pr/gg-lm 1a

1969. január 24.

pénteken két fővárosi színház tartott bemutatót. a katonai józsef színházban tersánszky józsi-jenő vígjátékát állították színpadra „a kegyelmes asszony portréja”, címmel. az előadást babarczy lászló rendezte, a főbb szerepekben katalai ferenc, váradi hédi, ungvári lászló, törőcsik mari, székely lászló apor noémi és makay margit mutatkozott be.

a madách kamaraszínházának színpadán első ízben görögült fel a függöny h. keroul és a. barré vígjátékának, a léni weni német diszkrét előtti. a darabot kerényi imre rendezte, a főbb figurákat pécsi sándor, garas dezső, domján edit, szilvácsy annamária, cs. németh lajos és uri istván játszotta. /mti/

--

79. a „Lear király”, - debrecenben

vid -lm 1a

1969. január 24.

pénteken a debreceni csokonai színházban előadták shakespeare „Lear király”, című drámáját. a darabot ruszt józsef rendezte. a címszerepet gerbár líbor alakította. a felszabadulás óta debreceni színpadon most játszották először ezt a shakespeare-dramát. /mti/

--

81. krudy-est a néphadsereg központi klubjában

1 vt/tr-lm 1a

1969. január 24.

krudy gyula emlékestet rendeztek pénteken a magyar néphadsereg központi klubjának váci utcai helyiségében. bevezetőt mondott és az est műsorában is szerepelt polgár judit előadóművész, a józsef attila stúdió vezetője, továbbá kiss gyula zongoraművész, s közreműködtek a józsef attila stúdió tagjai is. /mti/

--

19.05/lm

- 61 -

ak
1969. Dm

bb 80. egyévi szabadságvesztés csempészárú anyagbeszerzésért

tr-bc/gg-lm za

1969. január 24.

a központi kerületi bíróság pénteken ítéletet hirdetett nagy béla, 56 éves budapesti lakos és társai bűnügyében. nagy béla, a csepel autógyár anyagbeszerzési csoportvezetője az elmúlt években csehszlovákiai utjain nagymennyiségű irodaszert vásárolt, s a váme lifirásokat kijátszva behozta az országba. az irodaszert cikketek magyarországon is vásárolt külföldi kereskedőktől, s nekik engedély nélkül mintegy 22 000 forintot fizetett ki. az így megszerzett cikketek vállalatánál értékesítette, két fővárosi írószobolt vezető: damjanovich ödön, 28 éves, és keszthelyi ferenc, 26 éves budapesti lakosok segítségével. ők lebélyegzett, de kitöltetlen üzleti blokkokat bocsátottak nagy rendelkezésre, aki ezek alapján az irodaszereket beszerzte, elszámolta és az ellenértéket felvette. 154 fiktív készpénzjegyzék alapján 74 000 forint értékű irodaszert számolt át, s több mint 30 000 forint jogtalan haszonra tett szert, damjanovich ezenkívül csempészárut vett át nagytől, s helyette más áttala beszerezni kívánt cikketek adott. damjanovich, valamint egy másik, egyszemélyes írószobolt vezetője, pósa károlyné kálmán terézia, 52 éves budapesti lakos, egy-egy leltározás alkalmával - a várható hiány leplezésére - nagy mennyiségű golyóstoll betét átadásával, kiegészítették, egymást. damjanovich ezenkívül lopott árucikketek is vásárolt.

a bíróság nagy bétát egyévi, damjanovich ödönt kilenc hónapi, pósa károlynét öthónapi szabadságvesztésre, keszthelyi ferencet négyhónapi felfüggesztett szabadságvesztésre és ezer forint pénzbüntetésre, egy további vádlottat pedig 3000 forint pénzbüntetésre ítélte. nagyot, damjanovichot és keszthelyit ezenkívül összesen 22 000 forint elkobzást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte./mti/

bb 82. időjárásjelentés

tr-lm la

1969. január 24.

a meteorológiai intézet jelenti január 24-én, pénteken este:

mérsékletű szél

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, legfeljebb szórványosan előforduló futó esővel, hózáporral. a többfelé élénk, néhány helyen még erős észak-nyugati, északi szél mérsékelt. az északkeleti megyékben reggeli párásság, néhány helyen köd. enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0-5 fok között./mti/

tr-bc/gg/lm

- 62 -

bb 83. halálos közlekedési balesetek

tr-lm la

1969. január 24.

a 7. kerület, thököly ut és murányi utca kereszteződésénél egy 44-es jelzésű villamos, amelyet lénárt józsef 31 éves budapesti lakos vezetett, elütötte terék istvánné, 82 éves nyugdíjas, tápiószélei lakost, aki kórházba szállítás után meghalt.

siófokon rachel istván 31 éves gépkocsiveető, nagykanizsai lakos tehergépkocsival elütötte a 62 éves klezsó imrét és 60 éves feleségét. a két nyugdíjas siófoki lakos a helyszínen meghalt.

hosszúhetény községben takács vilmos 35 éves gépkocsiveető, mekényesi lakos, a 12-es aköv tehergépkocsijával elütötte friedrich péter 7 éves hosszúhetényi gyermeket, aki a rendelőintézetbe való szállítás után meghalt. a baleset oka: a gyermek álló autóbusz mögött a tehergépkocsi elé szaladt./mti/

21. 1969.

- 63 -

2135 ho

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. január 25.

bb 1. ady-portré levelező lapon

1 tf/j-lm zs

1969. január 25.

a költő halálának 50. évfordulójára megjelenő emlékbélyeghez ady portréfotójával levelező lapot készített a képzőművészeti kiadó, a postai kártyából és a bélyegből ugynevezett carte maximum képezhető, a levelező lapon székelly a ládának 1909-ben készített felvételét sokszorosították, ez a fénykép adyról a petőfi irodalmi múzeum gyűjteményéhez tartozik./mti/

bb 2. az 1969-70-es tanévi iskoláztatási és pályaválasztási feladatok

1 vt/lk-lm zs

1969. január 25.

az 1969-70-es oktatási évre szóló iskoláztatási és pályaválasztási feladatokról a művelődésügyi miniszter néhány kisebb módosítást tartalmazó utasítást adott ki, mint az utasításból kitűnik, az alapvető feladatok azonosak az előző évekkel, ez szerint az általános iskolákban végzők idén is csak egy jelentkezési lapot állíthatnak ki, amelyen két iskolát tüntethetnek fel, függetlenül az iskola típusától, akik gimnáziumi szakosított tantervű osztályba kérik felvételüket, azoknak - a kívánt szaktárgyak megjelölésén túl - arról is nyilatkozniuk kell, hogy kedvezőtlen döntés esetén kérik-e felvételüket általános tantervű osztályba, a szakmai képzést nyújtó iskolákba jelentkezőknek a tanintézet címén kívül a választott szakmát, illetve szakot is fel kell tüntetniük.

/folyt.köv./

- 1 -

20⁰⁰